

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

Studijní program: 6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Evropské daňové ráje

European Tax Havens

DP-PE-KFÚ-2006 20

Bc. Zuzana Kunášková (roz. Věchtová)

Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Olga Hasprová
Katedra financí a účetnictví

Konzultant: Ing. Martina Černíková
Katedra financí a účetnictví

Počet stran: 87

Počet příloh: 2

Datum odevzdání: 11. května 2006

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum: 11. května 2006

Podpis:

Resumé

Tato diplomová práce se zabývá problematikou evropských daňových rájů. Na začátku je definován pojem daňový ráj, popsány nejdůležitější formy podnikání a jsou zde uvedeny praktické způsoby a příklady využití. Cílem této práce bylo provedení rozsáhlé komparativní analýzy deseti typických zástupců daňových rájů Evropy včetně přehledného shrnutí. Veškeré mnou shromážděné podklady a poznatky jsem zpracovala do tabulek a grafů, z kterých vyplývají odlišnosti vybraných států. Porovnávala jsem minimální paušální poplatek státu, míru zdanění, výši standardního akciového kapitálu, nutnost vedení účetnictví, přípustnost akcí na doručitele a jiné informace týkající se dané země. Dále je zde popsán proces zakládání offshore firmy. Poslední část obsahuje krátké zamyšlení nad perspektivou daňových rájů v souvislosti se snahou Evropské unie o daňovou harmonizaci.

Summary

This thesis deals with the problem of European tax havens. At the beginning there is defined the concept of tax havens, there are described the most important forms of business and then mentioned some practical methods and examples of the usage. The aim of this work was to make the wide comparative analysis of ten typical representatives of tax havens in Europe together with the inspectional review. I have processed all data and findings, which had been collected by myself, into the tables and charts from which the differences among the states arise. I compared the minimal flat payments to the state, the rates of taxation, the amounts of the standard authorized share capital, the requirement of accountancy, the permission of the bearer shares and the other information about the states. Then there is described the process of launching of an offshore firm. The last part contains the short muse about the perspective of tax havens in connection with the efforts of the European Union to the tax harmonization.

Klíčová slova

akcie na doručitele

daně

daňová harmonizace

daňová konkurence

daňová oáza

daňová optimalizace

daňový ráj

daňový systém

daň z příjmu

nerezident

offshore centrum

rezident

základní akciový kapitál

zdanění

bearer share

taxes

tax harmonization

tax competition

tax oasis

tax optimalization

tax haven

tax system

income tax

non-resident

offshore centre

resident

share capital

taxation

Obsah

Seznam použitých zkratk a symbolů.....	9
Úvod	11
1 Problematika daňových rájů	13
1.1 Vznik a vývoj offshore center.....	14
1.2 Daňově zvýhodněné subjekty.....	17
1.2.1 Offshore společnosti	17
1.2.2 Partnership	19
1.2.3 Trusty.....	21
1.2.4 Nadace	23
1.2.5 Banky.....	25
1.2.6 Pojišťovny.....	27
1.3 Způsoby využití offshore center.....	28
1.4 Obranná opatření proti daňovým rájům	34
1.5 Problematika v ČR	36
2 Komparativní analýza evropských daňových rájů	39
2.1 Gibraltar	39
2.2 Isle of Man.....	42
2.3 Jersey.....	45
2.4 Kypr.....	47
2.5 Lichtenštejnsko.....	50
2.6 Maďarsko	53
2.7 Madeira	56
2.8 Malta	59
2.9 Nizozemí	62
2.10 Velká Británie	66
2.11 Závěr komparativní analýzy.....	70
3 Jak založit offshore firmu?	74
4 Perspektiva daňových rájů v souvislosti s ekonomickým vývojem.....	78
Závěr.....	82
Seznam použité literatury	84
Seznam tabulek a grafů	86
Seznam příloh.....	87

Seznam použitých zkratk a symbolů

AG	Aktiengesellschaft (akciová společnost)
aj.	a jiné
apod.	a podobně
a. s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
BV	Besloten Vennootschap (soukromá společnost)
č.	číslo
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
EUR	euro
FATF	Financial Action Task Force
GBP	britská libra
HUF	maďarský forint
CHF	švýcarský frank
IBC	International Business Company
KFT	společnost s ručením omezeným (Maďarsko)
km ²	kilometr čtvereční
Lda	Limitada (společnost s ručením omezeným)
LLC	Limited Liability Company (společnost s ručením omezeným)
Ltd.	Limited (společnost s ručením omezeným)
mil.	milion
MTL	maltská lira
např.	například
NV	Naamloze Vennootschap (veřejná společnost)
Plc.	Private Limited Company
př.	příklad
PTE	portugalské escudo
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů

s.	strana
SA	Sociedades Anonimas (akciová společnost)
Sb.	sbírka
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
tzv.	takzvaný
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
vyd.	vydání

Úvod

Daňové ráje, offshore centra, daňové oázy... . Tyto pojmy můžeme v dnešní době slyšet ze všech stran. Bohužel většinou v souvislosti s takovými lidmi, jako jsou pan Kožený nebo pan Krejčíř. Proto si asi většina z nás pod pojmem daňový ráj představí malý ostrůvek uprostřed Karibiku či v Tichomoří, jehož daňový, finanční a politický systém je opředen jakýmsi tajemstvím. Offshore centra máme ve své mysli často spojena pouze s praním špinavých peněz, trestnou činností či jinými nelegálními daňovými praktikami.

Cílem mé diplomové práce je proto ukázat, že daňové ráje můžeme najít třeba hned „za hranicemi“ a že se nemusí zdaleka jednat o nic nelegálního. V podstatě jde o to, že každý podnikatel se ve snaze dosáhnout co nejvyššího zisku snaží minimalizovat svou daňovou zátěž. Toto je dostatečný důvod, proč je řada podniků zakládána v oblastech, kde jsou výrazně výhodnější podmínky pro podnikání. A takovéto oblasti, ve kterých můžeme na daních velmi ušetřit, najdeme i v Evropě. Nejde jen o daňové ráje s velmi nízkou, často pouze paušální daní, ale také o země se standardním daňovým režimem, které jsou využívány např. kvůli jejich velkému množství smluv o zamezení dvojího zdanění nebo ve spojení s jinými „klasickými“ daňovými ráji.

Na začátku své práce definuji pojem daňový ráj a zabývám se historií a vývojem offshore center. Dále popisuji nejdůležitější formy podnikání, které lze v těchto zemích ustanovit. Pozastavuji se i u možných obranných opatření proti daňovým rájům ze strany zemí s běžným daňovým režimem. Poté uvádím možné praktické způsoby a příklady využití daňových rájů včetně této problematiky v ČR.

Ve druhé části předkládám rozsáhlou komparaci deseti typických zástupců daňových rájů Evropy, které jsou nejčastěji využívány v mezinárodním daňovém plánování. Ve spolupráci s několika zprostředkovatelskými agenturami, především s firmou Akont, jsem nashromáždila velké množství dat, které jsem uspořádala

do podrobného přehledu jednotlivých států spolu se shrnujícími tabulkami. Vypracování této kapitoly bylo dosti náročné, protože informace jsou v této oblasti značně zkreslené a především velmi nedostatečné. Soustředila jsem se především na konkrétní typy společností, které jsou nejvíce využívány, dále pak na poplatky za registraci a správu společnosti, minimální paušální poplatky odváděné státu a na míru zdanění. Shrnutí obsahuje i některé další informace, které by měly podnikateli pomoci při jeho rozhodování o volbě jurisdikce (zda je požadováno účetnictví, doba založení atd.).

Součástí práce je i stručná zmínka o některých praktických informacích týkajících se procesu zakládání offshore firem či správy bankovních účtů.

Poslední kapitola obsahuje krátké zamyšlení nad perspektivou daňových rájů v souvislosti s daňovou konkurencí na straně jedné a Evropskou unií usilující o daňovou harmonizaci na straně druhé.

Věřím, že tato práce poskytne dostatečné a srozumitelné shrnutí problematiky evropských daňových rájů.

1 Problematika daňových rájů

Offshore centra, daňové ráje, daňové oázy, země s privilegovaným daňovým režimem, Právě tyto pojmy přitahují pozornost mnoha podnikatelů na celém světě. Každý chce totiž při své snaze dosahovat zisku minimalizovat své daňové zatížení, nejlépe neplatit daně žádné.

Co to vlastně offshore znamená? V překladu slovo offshore znamená mimo pobřeží a v tomto původním významu se užíval pro označení menších ostrovů ležících mimo území pobřeží vyspělých států. Časem právě tyto malé ostrovy, hlavně z okolí Spojených států amerických a Velké Británie, začaly nabízet různé druhy výhod, včetně daňových úlev investorům z vyspělejších zemí, s cílem přilákat na svoje území zahraniční kapitál¹. A odtud přenesený význam slova offshore pro všechny země nabízející zahraničním investorům zvýhodnění zejména v daňovém režimu. Všeobecným českým pojmenováním pro tyto oblasti se stal daňový ráj jakožto volný překlad anglického tax haven.

Velmi podobným výrazem k daňovému ráji je offshore finanční centrum. I přesto, že se rozdíl mezi těmito dvěma termíny často stírá, přece jen existuje. Zatímco za daňový ráj by mohla být považována každá země nabízející větší daňové úlevy pro investory, za offshore finanční centra jsou považovány pouze země, které kromě speciálního daňového režimu pro investory splňují i další podmínky pro rozvoj podnikání na svém území (spolehlivý bankovní systém, kvalitní právní předpisy a soudní systém, vyspělá infrastruktura).

Je velmi těžké stanovit, kolik daňových rájů na světě vlastně je. Nejenže jsou rozmístěny po celém světě a hranice mezi nimi a zbytkem světa je velmi neztetelná, ale hlavně zde hraje roli různé pojetí kritérií, která daňový ráj určují. Nezpochybnitelným kritériem je zajisté kritérium daňových výhod, bez nich by

¹ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 29.

daňový ráj nebyl daňovým rájem. Ale vyvstává problém, jaký význam jim připsat, jak je porovnat a zhodnotit. A navíc samotné měřítko daňových výhod není dostačující, protože určitou formu daňových zvýhodnění lze najít ve velké většině států světa.

Dalším více uznávaným kritériem pro určení daňového ráje je kritérium masového využívání privilegovaného režimu subjekty, kterým je určen.

Snahy jednoznačně utřídit a stanovit počet offshore center komplikuje i neustálý vývoj v této oblasti. Zatímco některé státy se inspirojí klasickými daňovými ráji, přejímají jejich předpisy a lákají investory, jiné státy z žebříčků daňovým rájů mizí v důsledku politické nestability, přírodních katastrof nebo na základě nařízení nějaké nadnárodní organizace (př. harmonizace daní v rámci EU). [5]

1.1 Vznik a vývoj offshore center

Za datum vzniku offshore centra je obecně pokládán rok 1927, kdy byla na Bermudách založena první kaptivní pojišťovna. Skutečný rozvoj offshore center se ale datuje až od konce druhé světové války. Díky tomu, že se světová ekonomika poměrně rychle vzpamatovávala z válečného ničení a ve Spojených státech stejně jako ve vyspělých zemích západní Evropy docházelo k nárůstu osobního bohatství, začali se vlastníci či správci tohoto narůstajícího majetku zajímat o jeho efektivní zhodnocení. Jednou z atraktivních metod se tak stalo i zvyšování výnosů z těchto fondů cestou snížení daňové povinnosti. Právě to byla příležitost pro offshore centra a nutno uznat, že mnohá z nich se jí zhostila dokonale². Např. Londýn, jedno z největších finančních center světa, je pravděpodobně spojen s vývojem Guernsey, Jersey, ostrova Man a Gibraltaru jako offshore finančních center. Stejně tak Frankfurt a Lucemburk jsou spojeny

² PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 31-32.

s rozvojem Švýcarska, Lucemburska a Lichtenštejska jako offshore finančních center. Avšak dokázat to, nakolik výše zmíněná, ale i ostatní finanční centra ovlivnila vývoj jednotlivých daňových rájů, je velmi obtížné, především vzhledem k nemožnosti daná fakta datově doložit. [5]

Teprve od šedesátých let začíná využívání daňových oáz ze strany velkých společností narůstat. Vedle jednoduchých systémů se objevují stále komplexnější plány optimalizace zisků společností. Vývoj v sedmdesátých letech je stále vzestupný. Legislativa v jednotlivých jurisdikcích se zdokonyovala tak, aby odpovídala stále vzrůstajícím a sofistikovanějším potřebám mezinárodního daňového plánování. [1]

Přelomem ve vývoji offshore podnikání byl rok 1984, kdy byla v Panamě nastolena diktatura. Spolu s nestabilitou a četnými nepokoji to Panamě rozhodně nepřidalo na popularitě. Proto začaly firmy, zabývající se zakládáním offshore společností, stěhovat své klienty do jiných míst. A tímto způsobem vzniklo jedno z nejznámějších offshore center – Britské Panenské ostrovy. Právě zde byl v tomto období přijat zákon o mezinárodních obchodních společnostech (International Business Companies Ordinance, 1984), který upravoval registraci offshore společností právě na tomto karibském souostroví. Po zavedení tohoto zákona zaznamenaly Britské Panenské ostrovy prudký nárůst založených společností a spolu s tím i státních příjmů získaných z registračních poplatků a paušálních daní. A právě tento úspěch IBC zákona na Britských panenských ostrovech inspiroval mnohé další země, které se začaly profilovat jako daňové ráje a přijaly obdobné právní předpisy. Tak se začaly v různých koutech světa objevovat nové a nové daňové ráje. Postupem času tam začaly zakládat své pobočky nejen menší, neznámé firmy, ale i nejvýznamnější finanční instituce a firmy poskytující služby na poli mezinárodního obchodu a daňového plánování. Dokladem toho může být tabulka v příloze č. 1 zachycující přítomnost šesti největších auditorských firem světa v offshore centrech. [5]

Velký rozmach offshore podnikání se stal nebezpečný určitým skupinám, které si uvědomily ztrátu svého vlivu. Proto ve druhé polovině devadesátých let začala kampaň proti daňovým oázám, která se naplno rozvinula v letech 1997-98. Do této kampaně se zapojily také mezinárodní instituce. Jejich cílem je kriminalizovat využívání daňových oáz. Jsou například zveřejňovány případy jednoznačného kriminálního jednání, jako je tzv. tunelování fondů a společností. Tyto činy však lze postihnout i podle legislativy většiny daňových rájů. Solidní zprostředkovatelské organizace, které zakládají a spravují offshore společnosti takového jednání nepodporují a instrukce klienta v tomto směru striktně odmítají. Legislativa daňových rájů byla na základě tlaku a kritiky mezinárodních organizací novelizována a byla přijata ustanovení proti praní špinavých peněz a legalizaci výnosů z trestné činnosti (drogy, zbraně atd.)³.

Na začátku jedenadvacátého století tlak ze strany mezinárodních organizací a zemí se standardním daňovým režimem stále trvá. Dochází k dalším legislativním změnám směrem k větší regulaci a transparentnosti (regulace offshore bankovníctví a finančních služeb, v některých jurisdikcích zakázány akcie na doručitele atd.). Právě díky tomu, že negativní kampaň pokračuje, dochází poprvé v historii daňových rájů k určité stagnaci. Daňové ráje se začínají označovat za mezinárodní finanční centra. Teroristický útok na USA byl podnětem k dalšímu boji proti offshore centrům, i přesto, že báze teroristů byly a jsou jinde. V důsledku toho se daňové oázy v současné době snaží rozšiřovat svou legislativu nejen proti praní špinavých peněz, ale také proti teroristické činnosti.

Stále ale zůstává dostatek nezávislých center, sdružení i předních osobností a ekonomů (např. Milton Friedman), kteří bojují na straně daňových rájů. Poukazují na jejich užitečnost pro soutěž jednotlivých ekonomických systémů. Argumentují výrazným snížením daňové zátěže ve většině vyspělých zemí právě na základě konkurence daňových oáz a zdůrazňují potřebnost zachovat daňovou soutěž i do budoucna. [1]

³ KLEIN, Š. a ŽÍDEK, K. Mezinárodní daňové plánování. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing a.s., 2002. S. 14. ISBN 80-247-0563-X.

1.2 Daňově zvýhodněné subjekty

V této kapitole shrnuji informace o nejdůležitějších formách podnikání, které je v offshore centrech možno ustavit. Na prvním místě jsou offshore společnosti, jež si zaslouží zvláštní pozornost, dále následuje seznámení s partnerships, trusty, nadacemi, bankami a pojišťovnami.

1.2.1 Offshore společnosti

Offshore společnosti jsou bezesporu nejpoužívanějšími subjekty zakládanými v daňových rájích. Příčinami této výrazně větší obliby je jednodušší a rychlejší proces založení, nižší náklady, univerzálnější použití při daňovém plánování atd.

Podle postavení, vyplývajícího z právních předpisů, které v jednotlivých offshore centrech upravují problematiku vzniku a existence právnických osob, lze offshore společnosti rozdělit přibližně do tří kategorií:

a) Společnosti založené podle speciálních zákonů

Většina offshore center nabízí právě tuto možnost. V praxi to vypadá tak, že daná země má minimálně dva zákony týkající se obchodních společností, přičemž jeden z nich upravuje domácí společnosti tj. společnosti podnikající na území daného státu a druhý vznik, fungování a zánik offshore společností. Offshore společnosti založené v souladu s tímto zákonem se nazývají mezinárodní (International Companies) nebo mezinárodní obchodní společnosti (International Business Companies, IBC) a používají množství výhod pramenících z liberálních ustanovení zákona výměnou za omezení možnosti podnikání na území, kde jsou založeny.

b) Společnosti založené podle všeobecného zákona o společnostech

V některých státech mohou být offshore společnosti založeny podle právního předpisu, kterým se řídí všechny společnosti. V tomto případě hovoříme o nerezidentních společnostech, což jsou společnosti osvobozené od zdanění na základě toho, že nepodnikají ani nemají žádné příjmy ze země založení, případně splňují určité další podmínky (například, že jednatelé musí být rovněž nerezidenty).

Např. Irsko, ostrov Man

c) Daňově osvobozené společnosti

Tyto offshore společnosti se shodují s předchozím typem v tom smyslu, že nejsou založeny podle speciálního zákona. Jejich bezdaňový statut jim však není na základě splnění určitých podmínek přiznán automaticky, ale na základě žádosti adresované kompetentnímu orgánu (ministerstvu, správci rejstříku, zvláštnímu úřadu pověřenému dohledem nad offshore entitami).

Všechny typy offshore společností musí mít na území státu, kde jsou založeny, registrované sídlo a registračního agenta. Tato osoba, v drtivé většině případů specializovaná firma, obvykle odpovídá za správu offshore společnosti a dohlíží na to, aby offshore společnost plnila požadavky stanovené zákonem. Zmíněné registrační sídlo se většinou shoduje se sídlem registračního agenta⁴.

Výhody offshore společností

První a určitě nejdůležitější výhodou je nižší daňové zatížení. Offshore společnosti jsou ve většině daňových rájů osvobozeny od povinnosti platit jakékoliv daně, přičemž náhradou se stává roční paušální poplatek placený vládě. V některých jurisdikcích se platí ještě poplatek, zpravidla však velmi nízký, který musí ze zákona doprovázet dokumenty předkládané správci rejstříku.

⁴ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 37-38.

V některých offshore centrech se však systém paušální daně nevyužívá a je zde vybírána daň s nízkou procentní sazbou (např. Kypr). Ve Švýcarsku dokonce platí daň v obvyklé výši pro všechny společnosti, a přesto je Švýcarsko za daňový ráj považováno. Některé jednotlivé kantony totiž na určitý druh společností daň neuvalí a ty potom při splnění určitých podmínek platí jenom daň federální v nižší sazbě.

Daňové zvýhodnění platí ve většině offshore center. Ty se však od sebe odlišují různými specifiky, osvobozeními a ostatními výhodami. Mezi nejčastěji využívané patří např.:

- osvobození od daně z kapitálových zisků,
- osvobození od daně z dividend,
- osvobození od daně z příjmů fyzických osob,
- osvobození od placení kolokovního,
- osvobození od DPH,
- daňové prázdniny,
- investiční úlevy,
- možnost využívat zrychleného odepisování,
- široká škála daňově uznatelných nákladů,
- neomezenost předmětů činnosti podnikatelských subjektů,
- liberální imigrační legislativa,
- anonymita vztahující se k offshore společnosti a jejím vlastníkům. [5]

1.2.2 Partnership

Partnership je společenství dvou či více osob, které spojují své finanční zdroje, schopnosti a profesní talent jednotlivých společníků s cílem dosáhnout společnou podnikatelskou aktivitou zisku. Tento zisk se pak v souladu se vzájemnou dohodou těchto osob (společníků) rozděluje. V angloamerické oblasti zakládají partnership právníci, lékaři, architekti i příslušné řady jiných profesí,

přičemž pro řadu povolání je tato forma podnikání dokonce povinná. Důvodem je osobní odpovědnost vůči klientovi a profesní etika.

Angloamerické právní řády rozeznávají dva základní druhy partnership: tzv. General Partnership a Limited Partnership. Rozdíl mezi oběma formami spočívá v míře odpovědnosti a účasti na řízení ze strany jednotlivých partnerů:

General Partnership – všichni společníci mají stejné postavení – neomezeně, tedy celým svým majetkem, ručí za veškeré závazky společnosti, a pokud společenská smlouva nestanoví jinak, mají stejné právo podílet se na řízení a rozhodování. Jejich odpovědnost za závazky je objektivní a ničím neomezená.

Limited Partnership – alespoň jeden společník ručí za závazky partnership neomezeně (tzv. general partner) a alespoň jeden společník ručí pouze do výše svého vkladu (tzv. limited partner). Omezená odpovědnost limited partnera se kompenzuje tím, že nemůže zasahovat do správy a řízení partnership, nesmí za něj ani jednat. Je to tedy pouze jakýsi pasivní investor, který má nárok jen na podíl ze zisku, kterého partnership dosáhne⁵.

Jednotlivé partnership můžeme snadno přirovnat ke společnostem v ČR. General Partnership v mnoha směrech totiž připomíná veřejnou obchodní společnost a Limited Partnership má stejné rysy jako společnost komanditní. Společně se podobají našemu sdružení v tom smyslu, že nemají právní subjektivitu. To nebrání partnership, aby se nemohl zúčastnit soudních sporů a nabývat majetek. Právo partnership totiž vyplývá z anglického práva equity law – není dáno zákonem a v podstatě je spravedlivým, nikoli právním nárokem.

Mezi výhody tohoto typu společností patří zejména větší svoboda v podnikání, velmi nízké náklady spojené se založením, dále neexistence jakékoli formální organizační struktury a většinou také menší míra publicity. Největší výhodou jsou ale bezesporu výhody daňové. V offshore zemích se na partnership

⁵ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S.40-41.

zpravidla vztahuje pouze nízký paušální poplatek nahrazující daň z příjmu. V některých zemích (jako např. USA) se příjmy partnership nezdaňují daní z příjmu právnických osob, ale jsou zdaňovány až na úrovni jednotlivých společníků. To může být ale současně nevýhodou, protože společník platí daň z příjmu bez ohledu na fakt, zda byl zisk skutečně vyplácen či ne. Další nevýhodou partnership je stejně jako u naší v.o.s. neomezené ručení společníků. I nejistá doba trvání (partnership zaniká v případě smrti či zániku kteréhokoli z partnerů) může být určitou nevýhodou. [5]

1.2.3 Trusty

Trust vznikl (podobně jako partnership) jako produkt anglického práva spravedlnosti – equity law, a jako takový je znám a používán v zemích s angloamerickým právním systémem. Státy s právním systémem kontinentálním, mezi něž se řadí i Česká republika, pojetí trustu neznají a neuznávají. Proto je možné založit trust zejména v zemích s historickou vazbou na Velkou Británii (Gibraltar, Jersey, Guernsey, ostrov Man). [5]

Institut trustu má původ v jedenáctém století a stal se jednou z nejefektivnějších technik daňového plánování.

Základní koncept všech trustů se skládá ze tří prvků: zakladatel, správce a beneficiant. Zakladatel, kterým může být fyzická nebo právnická osoba, sestaví svěřeneckou smlouvu. Zakladatel touto smlouvou svůj majetek převede na svěřeneckého správce, který jej převezme a spravuje jej jako zmocněnec ve prospěch beneficianta. Majetek trustu je tedy spravován a řízen správcem v zastoupení beneficianta. Svěřenecký správce má povinnost vykonávat své zmocnění v nejlepším zájmu beneficianta. Vlastníkem majetku je trust⁶.

⁶ KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. S. 12-13. ISBN 80-7208-074-1.

Trust je velmi využívanou a pružnou technikou daňového plánování. Využívá se k ochraně majetku před věřiteli nebo převodu výnosů z majetku bez daně darovací nebo dědické. [2]

Typickým příkladem může být vznik trustu na základě závěti, prostřednictvím které zůstavitel odkazuje svůj majetek důvěryhodné osobě – například rodinnému příteli – a jmenuje jej správcem trustu. Ze závěti coby určité formy trustové smlouvy pak správci vyplývá povinnost spravovat zděděný majetek ve prospěch beneficentů – obvykle manželky a potomků zůstavitele. Tato povinnost může být časově omezena (například okamžikem nabytí zletilosti nejmladšího dítěte) a po vypršení stanoveného období majetek trustu definitivně připadne beneficentům⁷.

K hlavním výhodám trustu patří:

- mohou být snadno založeny,
- obecně trusty nemusí předkládat účetnictví,
- v některých jurisdikcích je možné založit trust bez jmenování beneficianta nebo může být beneficentem i sám zakladatel,
- správci trustu nejsou povinni sdělovat informace týkající se majetku trustu, struktury trustového vztahu ani identity jeho účastníků,
- diskrétnost – jedná se totiž pouze o vztah, nikoli o právní subjekt, který vznikl v důsledku registrace,
- trust může zakládat společnosti a ty pak mohou držet majetek trustu. Je-li společnost osvobozena od daně, vlastnictví společnosti může zůstat skryto, protože neexistuje požadavek předkládat zakladatelskou smlouvu. [2]

Skutečnost, že zakladatel ustavením trustu ztrácí vlastnická práva ke svému majetku, může být i nevýhodou, protože většina zákonů právně neuznává existenci trustu, nad nímž si zakladatel ponechává určitou formu kontroly. Aby si zakladatel udržel dohled nad činností správce a tím zamezil úplné

⁷ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 43.

ztrátě vlivu na převedený majetek, má tři možnosti: velmi pečlivě vybírat správce trustu, dále ustanovit funkci protektora a tzv. letter of wishes („listiny přání“).

Protektor

Protektor je nejčastěji dobrý přítel nebo člen rodiny. Jeho povinností je být ve spojení se správcem trustu a dohlížet na plnění všech přání zakladatele tak, jak jsou zachycena v trustové smlouvě. Protektor vykonává dohled nad trustem v nejlepším zájmu beneficentů. Správci jsou přímo podřízeni protektorům. Řeší s nimi všechna důležitá rozhodnutí a pokud není protektor s činností správce spokojen, má pravomoc zbavit jej funkce a jmenovat nového.

Letter of wishes

Letter of wishes je nezávazný dokument důvěrného charakteru, v němž zakladatel vyjádří svá přání. Správce trustu se jimi však nemusí řídit. Obsah by měl být znám pouze zakladateli a správci, nikoli však beneficentovi nebo třetí straně. Aby nemohl být zakladatel napaden, že správu svého majetku prostřednictvím letter of wishes řídí, je dobré vypracovat ho až určitou dobu po uzavření trustové smlouvy. [5]

1.2.4 Nadace

Nadace je samostatnou právnickou osobou se základním kapitálem, který je věnován určitému účelu. Např. rodinné nadace jsou často zasvěceny účelům rozvoje a prohlubování vzdělání rodin nebo osob. Nadace patří mezi důležité nástroje daňového plánování. Základní myšlenkou nadace je věnovat majetek ke specifickému účelu. Nadace také odděluje řízení a vlastnictví majetku od prospěšných zájmů. Kapitál věnovaný k určitému účelu nebo cíli se stává samosprávným. Kapitál je úplně separován od zakladatele a stává se majetkem nadace. Nadace je zcela nezávislá a samosprávná struktura řízená nadační radou, která slouží definovanému účelu podle podmínek určených zakladatelem. Nejsou zde žádní vlastníci, akcionáři nebo účastníci.

Existují církevní nadace, charitativní nadace či již zmíněné rodinné nadace. Účel může být charitativní.

Nadace se zakládá převodem aktiv a testamentární dispozicí nebo smlouvou o dědictví. Smlouva je jednostranná (smlouva a stanovy jsou často uloženy jako dva rozdílné dokumenty) a zakladatelem může být fyzická nebo právnická osoba. Skutečné jméno zakladatele nadace může být utajeno tak, že smlouvu podepíše nominální tj. zástupný zakladatel, který může být právník nebo trustová společnost. Smlouva o nadaci nebo stanovy musí obsahovat jméno a sídlo nadace, její účel nebo cíl, jmenování členů nadační rady a způsob jmenování nové nadační rady, stejně jako ustanovení týkající se nakládání s majetkem v případě rozpuštění nadace. Registrovaná nadace se stává skutečnou nadací teprve po svém zanesení do veřejného registru, který se nazývá Registr nadací⁸.

Vzhledem k tomu, že trust je často zaměňován a porovnáván s nadací, chtěla bych na tomto místě uvést základní rozdíly mezi nimi:

- nadace je právnická osoba přesně daná zákony x trust je pouze vztahem dvou osob,
- nadace může podávat žaloby či vystupovat jako strana soudního sporu x trust nikoli,
- nadace vzniká registrací x u trustu registrace pouze osvědčuje jeho existenci,
- doba trvání nadace bývá neomezená x trustový vztah musí být časově omezen,
- nadaci nelze využít výhradně k obchodním účelům x trust lze použít mnohostranněji,
- majetek nadace většinou spravuje zakladatel x u trustu je přímý vliv zakladatele zakázán. [5]

⁸ KLEIN, Š. a ŽÍDEK, K. Mezinárodní daňové plánování. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing a.s., 2002. S. 35. ISBN 80-247-0563-X.

1.2.5 Banky

Offshore banky prostřednictvím licence, kterou získají v některém z offshore center, provozují bankovní činnost a těží tak ze speciálního daňového režimu. Bankovní licenci lze získat ve většině offshore zemí ve dvou třídách: neomezenou (typ A) a omezenou (typ B). I v případě neomezené licence však platí určitá omezení v možnosti nabízet své služby např. v rámci země registrace. Banky, které mají pouze omezenou licenci, mohou poskytovat služby výhradně společnostem sdruženým v rámci holdingu, respektive osobám, které jsou jmenovány v licenci, popřípadě jen svým akcionářům. Neomezenou licenci typu A může dnes získat pouze známá a renomovaná bankovní instituce a to pouze v některých jurisdikcích. [1]

Výrazný trend pohybu finančního kapitálu z klasických center, jako je Londýn nebo New York, do daňových rájů (Guernsey, Hongkong, Kajmanské ostrovy) potvrdil, že offshore centra již vytvořila konkurenceschopné podmínky pro bankovní podnikání. Daňové zatížení bank má v mnoha offshore centrech podobu pouhého paušálního poplatku, třebaže několikanásobně vyššího než v případě společností. Navíc jednotlivé daňové ráje nabízejí i další výhody: nulové nebo velmi nízké povinné minimální rezervy, nízký základní kapitál, velké množství daňově uznatelných nákladů atd. Offshore banky mohly díky mírným restrikcím ve jménu ochrany vkladatelů pracovat s většími riziky a tím i většími výnosy. Minimální daňové zatížení jim pak umožnilo kumulovat zisky pro případ budoucích ztrát.

Regulace činnosti bankovního sektoru

Většina offshore center si v době rozkvětu offshore bankovníctví správně uvědomila, že pokud nebude bankovní sektor dostatečně regulován, nebude mít tento pozitivní vývoj dlouhého trvání. Zvyšující se riziko skandálů může totiž vést až k zániku offshore centra jako takového.

Regulaci bankovního sektoru lze shrnout do následujících bodů:

a) Stanovení vysokých nároků na žadatele o licenci

V tomto případě mohou tyto nároky splnit pouze pobočky renomovaných zahraničních bank.

b) Přijetí zákonů proti praní špinavých peněz (money laundering)

Jde o zákonem stanovenou oznamovací povinnost finančních institucí v případě podezřelé finanční transakce či převodů velkých finančních částek. Splnění této oznamovací povinnosti není porušením povinnosti dodržet bankovní tajemství.

Od roku 1989 funguje mezinárodní organizace zaměřená proti praní špinavých peněz – FATF (Financial Action Task Force) a řada zemí při schvalování legislativy v této oblasti vychází právě z jejích doporučení.

c) Spolupráce s dalšími zeměmi

Většina offshore zemí má uzavřeny dvoustranné a mnohostranné mezinárodní smlouvy (jako je např. Úmluva OSN z roku 1988 o nelegálním obchodování s narkotiky a psychotropními látkami, tzv. Vídeňská úmluva) a je členem v různých organizacích, které bojují proti organizovanému zločinu. [5]

Rozdělení

Offshore banky lze podle jejich funkce rozdělit na dvě odlišné skupiny. Do první z nich patří pobočky, příp. *dceřinné společnosti renomovaných zahraničních bank*. Hlavní náplní tohoto druhu je shromažďování fondů pocházejících od nerezidentů v místě registrace pobočky (a tedy i od vlastní mateřské banky) a jejich půjčování jiným nerezidentům se ziskem, který je

minimálně zdaňován. Dále se zabývá spekulacemi na trhu deviz a jinými riskantními operacemi, které nejsou v mateřských zemích bankám povoleny nebo jsou limitovány.

Do druhé skupiny patří *menší soukromé banky*. Ty se využívají k operacím v rámci jedné obchodní skupiny (tzv. in-house operations) nebo k jiným speciálním účelům. Výhodou je zde především nízký základní kapitál u bank s omezenou působností.

Ucelený obrázek některých zástupců z první stovky nejvýznamnějších bankovních institucí a jejich přítomnost v evropských daňových rájích nabízí příloha č. 2. [5]

1.2.6 Pojišťovny

Offshore pojišťovnami obvykle rozumíme pojišťovací společnosti podnikající v některém z offshore center, jejichž prostředí charakterizuje výrazně nižší regulace činnosti, než je běžné ve vyspělých zemích OECD. Tato výhoda jim v kombinaci s paušálním nebo velmi nízkým zdaněním příjmů umožňuje pracovat podstatně efektivněji než běžným pojišťovacím ústavům, přičemž obvykle nabízejí všechny základní typy pojištění od životního až po pojištění průmyslových rizik. Offshore pojišťovnictví je založeno na skutečnosti, že finanční služby lze vzhledem k jejich globálnímu charakteru jen těžko omezit hranicemi jednotlivých zemí.⁹

Offshore jurisdikce mají vhodnou legislativu pro registraci pojišťoven, zajišťoven či tzv. kaptivních zajišťoven či pojišťoven. Kaptivní (závislé) pojišťovny (Captive Insurance Companies), jejichž nejčastějším zakladatelem je holdingová společnost, jsou pojišťovny, které využívá určitý podnikatelský subjekt ke krytí pouze rizik spojených s jeho vlastní činností. [5]

⁹ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 56.

Narozdíl od situace před několika lety, kdy byla registrace pojišťoven poměrně volná, je nyní podmíněna získáním licence podle zamýšleného rozsahu činnosti. Ty jsou rozděleny do pěti tříd na neomezenou, všeobecnou, asociační, skupinovou či rodinnou. Náklady registrace, roční poplatky a administrativní povinnosti jsou závislé na typu licence. [1]

Můžeme říci, že offshore pojišťovnictví se odlišuje od obdobného podnikání v zemích OECD především následujícími charakteristickými znaky:

- výrazně nižší stupeň regulace činnosti ze strany státu,
- potřeba podstatně nižšího kapitálu,
- osvobození od daně z příjmu v zemi registrace (v některých offshore zemích nedochází k úplnému osvobození, ale sazba daně z příjmu vztahující se na činnost pojišťoven dosahuje řádově jednotek procent).¹⁰

1.3 Způsoby využití offshore center

Jak vlastně může fyzická či právnická osoba sídlící v zemi s normálním daňovým zatížením využít v praxi výhod offshore center a subjektů na jejich území registrovaných? Existuje mnoho způsobů, jak může podnikatel využívat výhody liberální legislativy těchto zemí. Ale je nutno vzít v úvahu nejen legislativu daňových rájů, kde jsou omezení minimální, ale i legislativu všech zemí, ve kterých se bude společnost angažovat (minimálně v zemi původu investora).

V této souvislosti se velmi projevují kulturní rozdíly. Na jedné straně stojí např. Rusko, kde se do tendrů o prodej státních podílů mohou přihlásit ruští podnikatelé prostřednictvím svých offshore firem a na druhé straně stojí Německo, které bojuje proti jakémukoli obchodování s offshore centry velmi razantním

¹⁰ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 56.

způsobem. Vzhledem k propojenosti současné světové ekonomiky pak vznikají situace, kdy např. členské země Evropské unie ze všech sil zavádějí své vlastní zákony proti vyhýbání se zdanění, a současně povolují zvláštní daňové režimy v zájmu rozvoje méně rozvinutých oblastí (Madeira, Irsko apod., viz. Římské úmluvy). [5]

Prvním ze způsobů, jak využít výhod daňového ráje, může být situace, kdy **firma vlastní práva k určitému patentu či know-how** a živí se prodejem licencí. Takováto společnost se snaží nehmotná aktiva převést na svou společnost zřízenou v daňovém ráji, aby snížila daně z příjmů plynoucích z licenčních poplatků. V tomto případě je často využíváno Nizozemí, které má uzavřeny výhodné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, ale také Velká Británie či Kypr. [5]

Př. Vynálezce prodá svůj patent, o který předpokládá výrazný zájem, společnosti v offshore oblasti za nominální cenu. Zisk z případného prodeje patentovaných práv nebo licenčních poplatků ve třetích zemích pak není příjmem vynálezce, ale této společnosti, která ve své zemi nepodléhá zdanění či je od něj osvobozena.

Př. Spisovatel se rozhodne trvale usadit v Irsku. Vzhledem k tomu, že Irsko umožňuje těmto lidem (spisovatelům, umělcům, malířům apod.) získat daňovou výjimku v případě, že se usadí na jeho území, může využívat široké sítě smluv o zamezení dvojího zdanění, které Irsko má, v oblasti příjmů z autorských práv.¹¹

Mezinárodní obchod je jedním z nejčastějších motivů pro použití offshore společnosti. V rámci Evropy se pro roli obchodního centra pro mezinárodní obchod často využívají Madeira a ostrov Man. Obě tato centra patří do Evropské unie a společnosti zde založené lze zaregistrovat pro účely daně z přidané hodnoty. Madeirská či manská společnost pak má možnost obchodovat přímo v členských zemích EU a využívat zjednodušený režim správy DPH. V praxi to znamená, že taková společnost může zakoupit zboží v jedné členské zemi

¹¹ KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. S. 20. ISBN 80-7208-074-1.

a prodat ho v jiné, aniž by platila DPH při nákupu (je nutno zdůraznit, že zboží neopouští území EU). [5]

S tím souvisí **využití smluv o zamezení dvojího zdanění**.

Př. Mezinárodní stavební společnost založila konfirmační společnost na Kypru, která nakupuje stavební vybavení a materiály pro velké projekty ve východní Evropě. Konfirmační společnost kupuje od dodavatelů ve východní a západní Evropě a dodávky putují přímo ze země původu na místo určení. Poplatník využívá smluv o zamezení dvojího zdanění, které má Kypr uzavřeny s těmito státy a zisky jsou vytvářeny na Kypru, kde podléhají minimálnímu zdanění.¹²

Dalším velmi častým jevem je založení společnosti s cílem **získávat** (např. emisí obligací) **a řídit finanční prostředky**, a ty pak půjčovat buď přímo vlastní mateřské firmě a nebo podnikům patřícím do jedné skupiny. Nizozemí je opět jednou z nejčastěji využívaných zemí pro tento účel. Důvodem je především nulová srážková daň z úroků a také velké množství smluv o zamezení dvojího zdanění s ostatními státy.

Velmi časté je použití offshore společností, které umožňují **zakrývat vlastnictví** a tím pádem se vyhýbat placení daní z majetku, z příjmu, dědickým a jiným daním. Nejpřirozenějším subjektem, který je v podstatě předurčen k ochraně majetku před nepříznivými vlivy, je angloamerický trust. Výborným příkladem využití offshore struktur jako správce majetku je skutečnost, že přibližně 70% nemovitostí v Londýně je vlastněno prostřednictvím offshore společností.

Využívání **prodeje za transferové ceny** je způsob, který používají i ty největší společnosti. Zjednodušeně řečeno, jde o manipulaci s cenami. Korporace jako celek snižuje své celkové zatížení tím, že si výrobky, polotovary a jiné zásoby

¹² KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. S. 18-19. ISBN 80-7208-074-1.

předávají jednotlivé části společnosti mezi sebou za vnitropodnikové ceny. Takto přesouvají zisk do oblastí, kde jsou pro ně daňové podmínky příznivější. [5]

Př. Mezinárodní společnost, výrobce elektronického vybavení pro počítačový průmysl, zřídila společnost na ostrově Man, které prodává svou produkci. Ta potom zboží prodává dále zákazníkům v Japonsku, USA a Německu, přičemž zisk je vytvářen na ostrově Man.¹³

Ve specifických případech lze offshore subjekty použít i pro **zaměstnávání osob**. Např. pracovníci na ropných plošinách mohou být zaměstnáni offshore společnostmi, což vede k výrazným úsporám při placení daní a souvisejících dávek (tato situace je podobná jako v případě zaměstnávání lodních posádek). Zajímavé možnosti v tomto ohledu nabízí offshore společnostem operujícím ze svého území Kypr – především se jedná o další celní a daňové úlevy pro zaměstnance těchto společností.

Nízké náklady, snadná registrace, zanedbatelné daně z příjmu z provozu obchodních lodí či minimální požadavky na technický stav plavidla řadí země jako je Libérie, Malta či Kypr mezi státy s největšími **lodními rejstříky**.

Založení offshore společnosti může být východiskem pro **dosahování úspor plynoucích z rozsahu**. Pro účely nákupu komodit nejrůznějšího druhu ve velkém lze zřídit výhodně umístěnou nákupní offshore společnost. Typickým příkladem může být například situace, kdy si několik evropských dovozců určité komodity (například dřeva) z Latinské Ameriky může založit panamskou či belizskou offshore společnost, která má možnost díky centrálnímu hromadnému nákupu toto zboží pořídit za zvýhodněnou cenu a navíc nezdaňuje příjem plynoucí z následného prodeje tohoto zboží do Evropy.

¹³ KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. S. 18. ISBN 80-7208-074-1.

Některé daňové ráje se zaměřují nejen na registraci podnikatelských subjektů, ale nabízejí i výhody osobám fyzickým. Jde zejména o **neexistenci daně z příjmu fyzických osob**, která láká ke změně či získání druhého občanství, což je většinou podmínkou pro využívání této nesporné výhody. Mezi země, které takováto privilegia poskytují, patří Monako, Andorra či švýcarské městečko Campione d'Italia. [5]

Př. Světový hráč tenisu, jehož příjmy pocházejí z různých států, získá povolení k trvalému pobytu v Monaku. Jeho daňová zátěž u daně z příjmu může být aplikací daňových zákonů různých zemí podstatně snížena, a v případě některých daní (daně dědické, darovací a jiných) dokonce nulová.¹⁴

Další využití daňových rájů spočívá v tom, že jednotlivá offshore centra nabízejí možnost **založení offshore bank** i původně nebankovním subjektům. Tyto malé banky potom bývají často využívány k poskytování bankovních záruk a refencí, zaštitění některých obchodních transakcí bankovním ústavem či redistribuci finančních prostředků uvnitř holdingu.

Jedním z velmi oblíbených a mezinárodními společnostmi často používaných způsobů, jak se vyhnout strastem a rizikům spojených s mezinárodním obchodem, je využití **kaptivních pojišťovacích společností** založených v offshore zemích. Na existenci offshore pojišťoven navazuje trh se zajišťováním jejich rizik. [5]

V rámci této podkapitoly bych ještě chtěla nastínit oblast, která si v dnešní době zaslouží zvláštní pozornost. Jde o otázku zdaňování e-commerce, zvláště pak **offshore e-commerce**. Termín e-commerce označuje obchodní transakce prováděné na Internetu. Doposud byl objem zdanitelných elektronických transakcí relativně malý, ale daňoví poplatníci se již učí, jak mohou strukturovat své podnikání na Internetu tak, aby se vyhnuli daním nebo daňové zatížení alespoň

¹⁴ KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. S. 19-20. ISBN 80-7208-074-1.

snížili. Vzhledem k tomuto faktu se vlády zemí se standardním daňovým režimem cítí ohroženy rozvojem offshore e-commerce. Snaží se proto vybudovat jednotný přístup všech zemí, to se jim však zatím příliš nedaří.

Problémy zdaňování se týkají zejména daně z příjmů a DPH. Pokud zákazník může nakupovat a přijímat zdanitelná plnění v digitální nebo fyzické podobě prostřednictvím Internetu, pak bude obtížné vybírat daně, jestliže se prodávající nachází za hranicí jurisdikce. Daňový úřad se totiž o transakci vůbec nemusí dovědět.

V ČR, obdobně jako v ostatních státech Evropské unie existuje rozdíl mezi zdaněním zboží a služeb. Rozdíl mezi zbožím a službami vede ve spojení s e-commerce k problémům, protože to, co je zcela evidentně zboží v obchodě (kompaktní disk), bude považováno za službu, bude-li poskytnuto v digitální podobě.

Daňové úřady se tedy potýkají s problémem specifikace stálé provozovny u dodavatelů služeb prostřednictvím e-commerce. Ty pak totiž nepodléhají dani z příjmu právnických osob. Dalším problémem je to, že digitalizací se zboží mění ve službu, což umožňuje v mnoha situacích uniknout dani z přidané hodnoty nebo ji alespoň minimalizovat. [1]

Možností, jak využívat daňové ráje, je samozřejmě mnoho a rozhodně si nemyslím, že toto je kompletní výčet. Vždyť už jen samotný fakt, že se jednotlivé státy s normálním zdaněním snaží odlivu kapitálu do offshore zemí bránit, nahrává k vymýšlení stále nových a nových způsobů, jak se placení daní vyhnout či je alespoň snížit.

1.4 Obranná opatření proti daňovým rájům

Země s běžným daňovým režimem se samozřejmě snaží určitým způsobem bojovat proti daňovým rájům, prostřednictvím kterých si mohou jejich daňoví poplatníci snižovat daňový základ a tím i daň. Základním principem tohoto boje je odlišení právní formy ekonomické transakce od její skutečné podstaty. Vznikají tak určitá speciální ustanovení, která postihují jednotlivé oblasti daňového plánování. Na tomto místě bych tedy chtěla shrnout základní metody postihu využívání daňových rájů a daňového plánování. Lze je rozdělit takto:

- srážkové daně,
- stálé provozovny,
- převod majetku a přemístění sídla společnosti, příp. části jejích aktivit,
- kumulace zisků v dceřiných společnostech,
- politika umělých cen,
- převod příjmu na jiný druh výnosu,
- zneužívání smluv o zamezení dvojího zdanění,
- administrativní metody.

Metoda srážkové daně je nejjednodušším prostředkem proti ovlivňování daňového základu rezidentních osob a společností pomocí offshore schémat. Srážkové dani podléhají kromě mnoha jiných především příjmy ze služeb poskytovaných na území daného státu, příjmy z prodeje a užívání nemovitostí, příjmy za poskytnutí práva na užití nehmotného majetku, podíly na zisku (dividendy), úroky a jiné výnosy z půjček a držby cenných papírů, příjmy z jiných činností poskytovaných na území daného státu (např. sportovci, umělci, apod.). Tento způsob je poměrně účinný pokud nedochází k uplatnění smluv o zamezení dvojího zdanění.

Společnosti jsou většinou zdaňovány podle sídla. Některé státy ovšem uplatňují princip zdanění společnosti nejen podle jejího sídla, ale také podle toho,

odkud je společnost skutečně řízena. S touto skutečností souvisí zavedení tzv. stálé provozovny. Firma, která po určitou dobu (často déle než 6 měsíců) vyvíjí v dané zemi podnikatelskou činnost, se stává rezidentní společností pro daňové účely v daném státě.

Předchozí dvě skupiny opatření jsou zaměřeny především proti zahraničním subjektům a kapitálu. Následující principy slouží především proti daňové optimalizaci domácího kapitálu. Často je tak prováděno změnou sídla celé společnosti, převedením všeho nebo části majetku nerezidentům, podstatnou změnou v kapitálové struktuře kontrolovaných nerezidentních společností či převedením části činnosti společnosti mimo domácí území. Obranou daňových úřadů je povinnost společnosti, která provádí některá ze zmíněných opatření, toto předem deklarovat či případně získat potřebná povolení. Daná transakce pak bývá zatížena daní, které by ve skutečnosti měla podléhat.

Další populární metodou je kumulace finančních prostředků společnosti v dceřinných offshore firmách. U mezinárodních korporací se pro tento účel často využívají závislé pojišťovny. Daňové úřady v tomto případě doměřují daňové zatížení do výše domácí daně, která by ze stejného příjmu měla být zaplacená zahraniční společností, pokud by tato byla rezidentem.

Nejvyužívanější je ovšem manipulace s cenami (pro toto se běžně používají termíny jako transfer pricing nebo artificial pricing policy). Tato metoda mívá různé podoby jako např. manipulace s cenami zboží a výrobků, fakturace poplatků za řízení dceřinných společností či jiných těžko ocenitelných služeb. Nutno říci, že odhalování používání umělých cen daňovými úřady je velmi nízké.

Další možností je převod jednoho druhu příjmu na jiný, který podléhá nižšímu zdanění. Častým případem je přeměna dividend na úroky nebo vykazování řídicích a poradenských služeb, které ve skutečnosti představují rozdělování zisku, jež podléhá zdanění. Proti tomuto jsou zaváděna zvláštní ustanovení o kapitalizaci společnosti, dochází k sjednocování jednotlivých sazeb

daně a je snaha postihovat platby řídicích a poradenských služeb spřízněným osobám.

Některé společnosti jsou zakládány v zemích, které mají uzavřeny smlouvy zamezující dvojí zdanění, právě z důvodů daňové optimalizace. Možnou obranou proti zneužívání těchto dohod je často zakotvení speciálních ustanovení, která tomuto brání, přímo v textu dané smlouvy.

Oblíbenou metodou zákonodárců je vytvoření určitých administrativních překážek pro společnosti, které obchodují s partnery sídlícími v daňových rájích. Mezi takováto opatření patří vytváření seznamů zemí, které mají privilegovaný daňový režim. Nemožnost získat nějaký druh státní podpory či státní zakázku pro společnost udržující styky s firmou se sídlem v některém z daňových rájů.

Zmíněné možnosti nejsou ovšem jedinými. Mezi další metody boje daňových úřadů jsou např. větší požadavky na informace o transakcích, v nichž figuruje nespolupracující offshore jurisdikce, důkladnější prověřování aktivit, které mají vztah k daňovým rájům a další. [5]

1.5 Problematika v ČR

Pravděpodobně není vůbec možné statisticky dokázat, kolik subjektů působících v ČR skutečně využívá offshore služeb a jakým způsobem. Důvod je zřejmý. V zájmu těchto firem není odkrývat způsoby a metody své daňové optimalizace či ochrany majetku. Přispívá k tomu i fakt, že orgány daňových rájů nezveřejňují údaje o svých klientech.

Navzdory uvedeným skutečnostem lze při podrobné analýze chování podnikatelů vytušit, jaké varianty daňových struktur jsou u nás nejčastěji používány. Velmi oblíbené je podle informací v obchodním rejstříku využívání

smluv o zamezení dvojího zdanění a to zejména těch, jež Česká republika uzavřela s Nizozemím a Kypr - dvěma zástupci států s nízkou úrovní zdanění.

Přes nedostupnost údajů o využívání offshore společností lze situaci částečně odhadnout díky dostupným informacím z obchodního rejstříku a na základě údajů o držitelích cenných papírů s celkovým podílem přesahujícím 10% na základním kapitálu jedné z veřejně obchodovaných společností, které poskytuje Středisko cenných papírů. Z těchto zdrojů lze zjistit, že mnoho renomovaných zahraničních společností (Daewoo, Nestlé, Creditanstalt atd.) podniká v ČR prostřednictvím svých společností zaregistrovaných v Nizozemí. Lze se domnívat, že většina zahraničních investorů užívá jako odrazový můstek pro investiční činnost v České republice právě tuto zemi, což je způsobeno jednak jejím příznivým daňovým režimem, ale především výhodně konstruovanou smlouvou o zamezení dvojího zdanění, díky níž se uplatňují nižší sazby srážkových daní. Svou váhu má i skutečnost, že Nizozemí je silný a stabilní stát.

To jsou sice případy zahraničních investic, ale stejným způsobem mohou využívat zvýhodněný daňový režim rovněž čistě české subjekty, a v mnoha případech tak již činí. Například Komerční banka vydala emisi euroobligací přes nizozemskou dceřinou společnost Komerční banka B.V., i když za závazky z těchto obligací ručila sama mateřská společnost.¹⁵

Nejznámější případy zahraničních společností, které využívají osvědčených struktur mezinárodního daňového plánování v souvislosti s podnikáním v České republice:

- kurýrní služba DHL má svou centrálu v Bruselu, ale jediným společníkem české pobočky je holandská společnost DHL Worldwide Express B.V.,
- Price Waterhouse a.s. i KPMG Česká republika s.r.o. jsou stoprocentně vlastněny nizozemskými společnostmi,

¹⁵ PETROVIČ, P., aj. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: AKONT s.r.o., 1998. S. 88-89.

- Reuters s.r.o. je dceřinou společností nizozemské společnosti Reuter Nederland B.V.,
- známá investiční skupina Credit Suisse First Boston využívá pro držbu podílů v české dceřiné společnosti Credit Suisse Asset Management investiční společnost a.s. lucemburskou společností Credit Suisse Asset Management Holding Europe (Luxembourg) S.A.,
- Renault Česká republika, a.s. je dceřinou společností nizozemské společnosti Renault Group B.V.. [5]

2 Komparativní analýza evropských daňových rájů

V této kapitole jsem vypracovala podrobný přehled evropských daňových rájů. Ze všech států Evropy jsem vybrala deset typických zástupců. Jedná se nejen o klasické daňové ráje, ale i o země se standardním daňovým režimem a to takové, které se nejvíce využívají v mezinárodním daňovém plánování. Jsou zde shromážděny veškeré potřebné informace o jednotlivých státech, které jsou vždy na konci daného státu shrnuty do tabulky obsahující nejdůležitější body. Přílohou této práce jsou pak přehledné grafy a tabulka, která shrnuje data o jednotlivých státech dle všech hledisek.

2.1 *Gibraltar*

Všeobecné informace a geografická poloha

Gibraltar leží na nejjižnějším výběžku Španělska. Je to malinkaté samosprávné závislé území Velké Británie, kde na ploše 6,5 km² žije 32 000 obyvatel. Úředním jazykem je angličtina, ale většina obyvatel hovoří i druhým úředním jazykem – španělštinou. Měnovou jednotkou je gibraltarská libra. Gibraltar je významným finančním, obchodním a turistickým centrem. Pověstné gibraltarské Duty Free obchody jsou v masovém měřítku využívány turisty z celého světa. Právní systém Gibraltarů je odvozen z anglického práva.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Gibraltar přijal řadu zákonů, podle kterých je možné založit několik druhů společností. Především však společnosti Exempt a Non Resident.

Procedura založení

U obou typů společností jsou základními podklady zakladatelská smlouva, stanovy společnosti, kontakt na registračního agenta, sídlo společnosti a uhrazení základacích poplatků. Po zaregistrování společnosti je vydán tzv. Certificate of Incorporation (osvědčení o založení). Společnost je založena do 5 dní.

Základní kapitál a daně

Exempt společnost vlastněna gibraltarskými nerezidenty, která neobchoduje s gibraltarskými rezidenty nebo přímo v Gibraltaru, může požádat o daňovou výjimku na 25 let. Společnost pak platí vládě pouze roční poplatek ve výši 225 GBP. Základní kapitál je 2 000 GBP, ale pouze 100 GBP musí být splaceno.

Nerezidentní společnost musí být vlastněna a kontrolována gibraltarskými nerezidenty a nesmí podnikat s gibraltarskými rezidenty. Společnost je osvobozena od všech forem přímých daní a platí vládě pouze roční paušální poplatek ve výši 31 GBP. Základní kapitál je 2 000 GBP, které není potřeba splácet.

Ředitelé a akcionáři

Obě společnosti musí mít nejméně jednoho ředitele a akcionáře, jimiž mohou být právnické nebo fyzické osoby. Údaje o ředitelích jsou veřejnosti přístupné. Akcie na doručitele nejsou u Exempt společnosti povoleny.

Vedení účetnictví a audit

Účetnictví není nutné vést. Každý rok se předkládá výroční zpráva s informacemi o majitelích společnosti a osobách, které kontrolují společnost a také zpráva o hospodaření.

Anonymita a diskrétnost

Registr firem je veřejnosti přístupný. V případě, že klient vyžaduje anonymitu, mohou dle jeho pokynů vést firmu profesionální ředitelé a akcionáři, kteří jsou na žádost klienta poskytnuti zprostředkovatelskou agenturou.

Ostatní informace

Gibraltar je velice populárním a cenově dostupným finančním centrem, i přesto, že nemá uzavřeny žádné smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Gibraltar má i řadu programů pro získání trvalého pobytu pro kvalifikované investory a vynikající bankovní systém se zastoupením několika desítek předních bank světa (Jyske Bank, ABN AMRO Bank atd.).

Díky členství v Evropské Unii může Gibraltar nabídnout řadu výhod, které jsou prostřednictvím jiných offshore center nedostupné. Jako příklad lze uvést pojišťovací služby, které mohou gibraltarské pojišťovny nabízet v rámci celé EU bez nutnosti získání dalších licencí. Postupná liberalizace v oblasti dalších finančních služeb bude brzy následovat.

Tabulka č. 1: Gibraltar v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Exempt; Non Resident
Poplatek za registraci / správu	2 990 EUR / 2 200 EUR; 1 990 EUR / 1 400 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	225 GBP (323 EUR); 31 GBP (45 EUR)
Zdanění zahraničních příjmů	ne
Předregistrované společnosti	ano
Standardní akciový kapitál	2 000 GBP (2 880 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ano
Požadováno vedení účetnictví	ne
Minimální počet akcionářů	1
Minimální počet jednatelů	1
Přípustnost akcií na doručitele	ne; ano
Doba založení	4 - 5 dní

Zdroj: vlastní vypracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.2 Isle of Man

Všeobecné informace a geografická poloha

Ostrov Man je britským závislým územím, které se nachází v Irském moři mezi Irskou republikou a Anglií. Rozloha ostrovu Man je 572 km² a obývá jej na 73 000 obyvatel hovořících anglicky a jazykem manx (manská gaelština). Platidlem na ostrove Man je britská libra (GBP) a manská libra. Hlavou ostrova Man je britská královna, kterou zastupuje guvernér. Hlavním městem je Douglas (22 214 obyvatel). Ostrov Man je významným turistickým a finančním centrem.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Na ostrově Man jsou zakládány daňově osvobozené společnosti (Exempt Companies) a společnosti s ručením omezeným (Limited Liability Companies - LLC). Základním zákonem je The International Business Act.

Standardní rezidentní společnosti podléhají dani ve výši 20 %. Daňově osvobozené společnosti a LLC společnosti jsou z této daně osvobozené a platí vládě Manu pouze roční paušální poplatek ve výši 430 GBP.

Procedura založení

Exempt společnost se na ostrově Man zakládá tak, že společenská smlouva s identifikací sídla, místního zástupce a ředitelů společnosti se předloží registru společností na Manu, který společnost zapíše do registru do 1 až 2 dnů. Dále je potřeba předložit formulář s jmenováním ředitelů a sekretáře společnosti na ostrově Man.

Společnost s ručením omezeným (LLC) se zakládá tak, že se předloží stanovy společnosti registru a ten společnost zapíše do 1 až 2 dnů.

Základní kapitál a daně

Exempt - Základní kapitál společnosti musí být nejméně 2 000 GBP, kdy musí dojít k vydání a splacení nejméně jedné akcie v nominální hodnotě 1 GBP. Společnost neplatí žádné procentuální daně, pouze paušální daň ve výši 430 GBP ročně. Paušální daň je splatná vždy do 6. dubna v příslušném roce.

LLC - Základní kapitál společnosti s ručením omezeným musí být nejméně 2 GBP. Společnost neplatí žádné procentuální daně, pouze paušální daň ve výši 430 GBP ročně. Paušální daň je splatná do 30 dnů od založení společnosti a následně vždy každý rok nejpozději v den výročí založení společnosti.

Ředitelé a akcionáři

Exempt - Společnost musí mít nejméně 2 ředitele a 1 akcionáře, jimiž mohou být pouze fyzické osoby. Akcionářem může být i právnická osoba. Akcie na doručitele jsou za určitých okolností povoleny. Společnost musí jmenovat rezidentního sekretáře (Company Secretary).

LLC - Společnost musí mít nejméně 1 jednatele a 2 podílníky, jimiž mohou být právnické nebo fyzické osoby. Držení příslušného podílu na společnosti je dáno sepsáním příslušné zakládací smlouvy, kde je vyjádřen podíl na společnosti u jednotlivých podílníků.

Vedení účetnictví a audit

Po společnostech není požadováno vedení auditovaného účetnictví. Společnost musí vést finanční záznamy, ale nemusí je každoročně předkládat úřadům na Manu. Finanční úřad Manu má nicméně právo požádat o kontrolu finančních záznamů.

Anonymita a diskrétnost

Registr firem je veřejnosti přístupný.

Ostatní informace

Ostrov Man je velmi vyhledávanou jurisdikcí především pro svou polohu, ekonomickou a politickou stabilitu, čitelnou legislativu, vynikající bankovní služby a dobrou mezinárodní pověst jako předního finančního centra regionu. Na ostrově je zastoupeno několik stovek mezinárodních bank, pojišťoven, fondů, trustů a investičních společností, které svou přítomností deklarují mezinárodní význam ostrova a jeho integritu. Ostrov Man je v dnešní době domovem více jak 40 000 společností a 400 společností s ručením omezeným.

Společnosti registrované na Manu se využívají především k řízení mezinárodních obchodních transakcí. Man se totiž pro účely DPH považuje za součást Británie a potažmo EU, což umožňuje společnostem, které jsou zde zaregistrovány jako plátcí DPH, uplatnit nárok na daň na vstupu. Vedle toho samozřejmě nabízí i ostatní výhody.

Tabulka č. 2: Ostrov Man v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Exempt; Limited Liability Companies
Poplatek za registraci / správu	2 490 EUR / 1 900 EUR; 3 290 EUR / 2 750 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	430 GBP (620 EUR)
Zdanění zahraničních příjmů	ne
Předregistrované společnosti	ano
Standardní akciový kapitál	2 000 GBP (2 880 EUR); 2 GBP (3 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ano
Požadováno vedení účetnictví	ne
Minimální počet akcionářů	1; 2
Minimální počet jednatelů	2; 1
Přípustnost akcií na doručitele	ano; ne
Doba založení	1 - 2 dny

Zdroj: vlastní vypracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.3 Jersey

Všeobecné informace a geografická poloha

Ostrov Jersey je největším a nejjižnějším z Normanských ostrovů (Channel Islands) tvořených malými ostrůvky Guernsey, Alderney, Sark, Herm, Jethou a několika desítkami neobydlených skalisek, které se nalézají mezi pobřežím Francie a Velké Británie v Lamanšském průplavu. Rozloha ostrova je 116,2 km², kde žije na 87 000 obyvatel, kteří hovoří anglicky, francouzsky a vlastním normanským dialektem. Hlavní město je St. Helier, které je domovem 30 000 obyvatel. Měnou používanou na ostrově je jerseyjská a britská libra.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Daňově zvýhodněné společnosti zakládané na Jersey se nazývají Exempt Companies. Jsou to společnosti, které se řídí legislativou přijatou v roce 1991 (The Companies Laws, 1991) novelizovanou v roce 2000.

Procedura založení

Společnost předloží registru prostřednictvím licencovaného správce nebo místního advokáta s licenci na Jersey stanovy společnosti a společenskou smlouvu. Tyto dokumenty musí obsahovat jména ředitelů a akcionářů. Registr také požaduje reference (obchodní nebo bankovní) na ředitele společnosti. Společnost na Jersey musí mít na ostrově sídlo, splacen roční paušální poplatek a kontakt na registračního agenta. Pokud nic nebrání registraci, je společnost založena do 3 až 5 dnů.

Základní kapitál a daně

Standardně jsou zakládány společnosti se základním kapitálem ve výši 10 000 liber (GBP), kdy nejméně 2 libry (GBP) musí být splaceny. Exempt

společnosti na Jersey jsou osvobozeny od standardní daně ve výši 20%, která je v účinnosti na Jersey a platí pouze roční paušální daň vládě ve výši 900 EUR, poplatek za správu společnosti a za výroční zprávu společnosti (Annual Return Filing Fee).

Ředitelé a akcionáři

Společnost Exempt na Jersey musí mít nejméně jednoho ředitele a nejméně dva akcionáře. Ředitelem společnosti a akcionářem může být fyzická i právnická osoba. Akcie na doručitele nejsou povoleny.

Vedení účetnictví a audit

Exempt společnosti nemusí vést účetnictví, ale registr firem (Financial Services Department) může vedení účetnictví v některých individuálních případech nařídit. Požadováno je předkládání výroční zprávy.

Anonymita a diskrétnost

Údaje o ředitelích a akcionářích jsou veřejnosti přístupné. V případě nutnosti anonymity je možné najmout profesionálního ředitele a akcionáře, kteří budou společnost vést dle instrukcí klienta.

Ostatní informace

Jersey je domovem několika stovek bank, trustů, pojišťoven a fondů, které spravují aktiva v hodnotě stovek miliard amerických dolarů. Je domovem i několika desítek tisíc daňově osvobozených společností, které jsou oblíbené především u evropských klientů a klientů z Dálného východu. Bankovníctví na Jersey poskytované předními bankami světa patří mezi nejkvalitnější na světě (Barclays Bank, HSBC Bank, Citi Bank, TSB Bank, atd.). Jersey je mimořádně kvalitní

jurisdikcí pro daňové plánování a je doporučována pro mezinárodní obchod, poradenství a investice.

Tabulka č. 3: Jersey v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Exempt
Poplatek za registraci / správu	3 700 EUR/ 2 800 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	900 EUR
Zdanění zahraničních příjmů	ne
Předregistrované společnosti	ne
Standardní akciový kapitál	10 000 GBP (14 300 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ne
Požadováno vedení účetnictví	ne
Minimální počet akcionářů	2
Minimální počet jednatelů	1
Přípustnost akcií na doručitele	ne
Doba založení	3 - 5 dní

Zdroj: vlastní vypracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.4 Kypr

Všeobecné informace a geografická poloha

Kyperská republika se nalézá ve Středozemním moři, kde na rozloze 5 896 km² žije na 602 000 obyvatel hovořících kyperskou řečtinou, turecky a anglicky. Hlavním městem je Nikosia, která je domovem pro 186 000 obyvatel. Užívanou měnou je kyperská libra. Kypr je rozdělen na dvě části: Kyperskou republiku a Severokyperskou tureckou republiku, kterou uznává pouze Turecko.

Ostrov těží zejména ze své výborné geografické polohy na křižovatce tří kontinentů, příznivých klimatických podmínek a vysoké úrovně vzdělání svého obyvatelstva. V podílu vysokoškolsky vzdělaných osob na celkovém počtu obyvatelstva náleží Kypru jedno z předních míst na světě. Má dobré obchodní a finanční služby, moderní telekomunikace, dobré letecké spojení, právní systém přizpůsobený podnikání a nízký stupeň kriminality.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Na Kypru jsou zakládány společnosti, které se nazývají Offshore IBC a zakládají se podle zákona The Companies Law, Cap. 113.

Procedura založení

Společnost předloží registru prostřednictvím licencovaného správce společnosti nebo místního advokáta s licenci na Kypru stanovy a společenskou smlouvu, včetně identifikace sídla na Kypru a místního registračního agenta. Společnost musí rovněž předložit seznam ředitelů a akcionářů, přičemž úřady na Kypru požadují bankovní nebo obchodní reference. Údaje o ředitelích, akcionářích a benefitorech spravuje Central Bank of Cyprus a jsou veřejnosti nepřístupné. Pokud nic nebrání registraci společnosti, je společnost založena do 2 až 4 dnů.

Základní kapitál a daně

Standardně jsou zakládány společnosti se základním kapitálem ve výši 1 000 kyperských liber (1 700 EUR), kdy 100% výše musí být i plně vydána a splacena. Kyperská offshore společnost podléhá dani ve výši 4,25%, ostatní právnické osoby 10%. [8]

V roce 2003 vstoupila na Kypru v platnost daňová reforma a jejím cílem bylo sladit daňové zákonodárství s požadavky EU, splnit kyperské závazky vůči OECD (aby Kypr nebyl vnímán jako daňový ráj) a současně zachovat přitažlivost Kypru pro současný offshore sektor. Příjmy jsou zdaněny podle rezidenčního kritéria. U rezidentů je zdaněn celkový celosvětový zisk. U nerezidentů je zdaněn pouze příjem dosažený na Kypru. Od daně jsou osvobozeny např. úroky a dividendy. Existuje také několik zajímavých odčitatelných položek (např. charitativní příspěvky, výdaje na reprezentaci, odborové příspěvky). [8]

Základní sazba DPH činí 15%. Snížená sazba je 5% a platí pro hotelové, restaurační, pohřební služby či umělecké práce. Nulová sazba daně z přidané hodnoty je na základní potraviny, knihy, léky, dětské oblečení. [8]

Ředitelé a akcionáři

Kyperská offshore společnost musí mít nejméně jednoho ředitele, kterým musí být fyzická nebo právnická osoba. Právnická osoba jako ředitel je akceptována. Společnost musí mít dále nejméně jednoho akcionáře. Akcie na doručitele nejsou povoleny.

Vedení účetnictví a audit

Kyperské společnosti musí vést účetnictví a předkládat auditované výroční finanční uzávěrky. Audit musí být každoročně předložen kyperskému daňovému úřadu a kyperské centrální bance.

Anonymita a diskrétnost

Údaje o ředitelích a akcionářích jsou vedeny v centrální bance Kypru a jsou veřejnosti nepřístupné.

Ostatní informace

Kypr je velice zajímavou evropskou jurisdikcí. Nejedná se o „klasický“ daňový ráj, ale o zemi, jejíž daňový systém je více jak akceptovatelný. Výhodou offshore společnosti na Kypru je především ta skutečnost, že má Kypr v platnosti 33 smluv o zamezení dvojího zdanění. I přes řadu administrativních restrikcí (nutnost splacení základního kapitálu, reference na ředitele, identifikace ředitelů registru, atd.) je velice oblíbenou jurisdikcí pro formace offshore společnosti.

Kypr se mimo to snaží přilákat pozornost jako finanční centrum pro pojišťovny (Captive Insurance Companies) a trusty. Dále je jedním z největších registrů lodí na světě, kdy v roce 1997 plulo pod Kyperskou vlajkou přes 2 500 lodí (celková tonáž 25,5 milionu tun), což zařadilo Kypr na 5. příčku co do počtu lodí a tonáže.

Tabulka č. 4: Kypr v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Offshore IBC
Poplatek za registraci / správu	4 200 EUR / 2 250 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	7 CYP (12 EUR)
Zdanění zahraničních příjmů	4,25%
Předregistrované společnosti	ano
Standardní akciový kapitál	není stanoven, obvykle 1 000 CYP (1 700 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ano
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	1
Minimální počet jednatelů	1
Přípustnost akcií na doručitele	ne
Doba založení	2 - 4 dny

Zdroj: vlastní vypracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.5 Lichtenštejnsko

Všeobecné informace a geografická poloha

Lichtenštejnské knížectví je vnitrozemním státem ve střední Evropě, kde na ploše 160 km² žije na 31 000 obyvatel hovořících německy. Hlavním městem je Vaduz, který je domovem pro 5 000 obyvatel. Lichtenštejnsko je v celní a měnové unii se Švýcarskem a tak měnou používanou v Lichtenštejnsku je švýcarský frank (CHF).

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Společnosti, které se zakládají v Lichtenštejnsku se řídí legislativou přijatou v roce 1926 s následnými novelizacemi (Law on Persons and Companies - 20 January 1926). V Lichtenštejnsku jsou zakládány především trusty, nadace a obchodní společnosti.

Procedura založení

V případě založení musí být registru doručena společenská smlouva. U nadací je to zakládací listina a u trustu (svěření) zakládací listiny trustu a další podklady, podle kterých má být trust založen a spravován. U společnosti musí být známy i jména ředitelů a jejich národnost, sídlo firmy v Lichtenštejnsku, místní zástupce a doklad o částečném nebo plném splacení základního kapitálu. Společnost je založena do 3 až 5 dnů. Pro nadace nebo trusty platí přibližně stejná doba. Nejvíce využívány bývají akciové společnosti (AG) a soukromé podniky (Anstalt). Soukromým podnikem se rozumí registrovaná právnická osoba, jejíž základní kapitál není rozdělen akciemi, ale podíly na firmě (podniku). Nemá tedy akcionáře, ale podílníky, kterým podnik přináší užitek. Práva vyplývající z držení podílu jsou u této formy společnosti nahrazeny tzv. zakladatelskými právy.

Základní kapitál a daně

Základní kapitál AG společnosti musí být nejméně 50 000 švýcarských franků, kdy 100% výše základního kapitálu musí být plně splacena. Nerezidentní akciová společnost (AG) platí pouze 4% srážkovou daň z dividend a daň z čistého obchodního jmění společnosti ve výši 0,1% ročně, přičemž tento poplatek nesmí být nižší jak 1 000 CHF ročně. Základní kapitál Anstalt společnosti musí být nejméně 30 000 švýcarských franků, kdy 100% výše základního kapitálu musí být splacena. Společnost platí pouze 0,1% ročně daň z čistého obchodního jmění společnosti, přičemž tento poplatek nesmí být nižší jak 1 000 CHF, nadace (Stiftung) nejméně ve výši 30 000 CHF (daň 0,1% z majetku, ne méně jak

1 000 CHF), trusty (Treuunternehmen) nejméně ve výši 30 000 CHF (daň 0,1% z majetku, ne méně jak 1000 CHF). Základní kapitál musí být splacený u banky v Lichtenštejnsku nebo Švýcarsku a doklad musí být předložen při registraci.

Ředitelé a akcionáři

AG společnost musí mít nejméně jednoho ředitele, kdy nejméně jeden ředitel musí být lichtenštejnským rezidentem nebo subjektem s platnou licenci (registrační agent, auditor, právník, trustee, atd.). Společnost dále musí mít nejméně jednoho akcionáře. Akcie na doručitele jsou povoleny. Anstalt společnost podobně jako akciová společnost musí mít nejméně jednoho ředitele, ale v tomto případě nejsou nároky na místo rezidence ředitelů. Bývá obvyklé založení soukromého podniku s lichtenštejnským rezidentním ředitelem, který vede soukromý podnik ve prospěch uživatelů (benefitorů) podniku (podobně jako u trustu). Protože se nejedná o akciovou společnost, nemá soukromý podnik akcionáře, ale držitele zakladatelských práv k soukromému podniku.

Vedení účetnictví a audit

Po společnostech je požadováno vedení účetnictví a auditu, který je nutné předkládat místním úřadům. Účetnictví musí být dostupné v sídle společnosti v Lichtenštejnsku.

Anonymita a diskrétnost

Údaje o vlastnících jsou uloženy u registračního agenta v Lichtenštejnsku a veřejnosti nepřístupné. Registr ředitelů je předmětem veřejného registru.

Ostatní informace

Lichtenštejnsko patří mezi jedny z nejzajímavějších a nejprestižnějších daňových rájů v Evropě. Vynikající a flexibilní legislativa, snadná dostupnost

služeb, profesionalita a maximální diskretnost bankovních služeb jsou hlavním aspektem, proč je v dnešní době v Lichtenštejnsku registrováno přes 70 000 firem. Lichtenštejnsko je pověstné svým striktním bankovním tajemstvím.

Tabulka č. 5: Lichtenštejnsko v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Anstalt; AG
Poplatek za registraci / správu	7 600 EUR / 3 100 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	1 000 CHF (636 EUR)
Zdanění zahraničních příjmů	0,1% z čistého obchod. jmění; 4% z dividend+0,1% z čistého obchod. jmění
Předregistrované společnosti	ne
Standardní akciový kapitál	30 000 CHF (19 000 EUR); 50 000 CHF (31 700 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ne
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	1
Minimální počet jednatelů	1
Přípustnost akcií na doručitele	ne ; ano
Doba založení	3 - 5 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.haglle.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.6 Maďarsko

Všeobecné informace a geografická poloha

Maďarsko se nalézá ve střední Evropě a má společnou hranici se Slovenskem, Rakouskem, Slovinskem, Ukrajinou a Rumunskem. Maďarsko má rozlohu 93 033 km², kde žije přes 10 mil. obyvatel hovořících maďarsky. V mezinárodním obchodě se standardně používá angličtina nebo němčina. Hlavním městem je Budapešť. Měnou je maďarský forint (HUF). Maďarsko je významnou turistickou destinací, kterou ročně navštíví několik milionů turistů ze všech koutů světa.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Společnosti se zakládají podle zákona z roku 1996 (The Companies Act 1996). Maďarsko uznává především soukromou společnost s ručením omezeným (KFT).

Procedura založení

Společenská smlouva, stanovy společnosti včetně identifikace ředitelů společnosti a jejich podpisových vzorů, sídlo společnosti, místní zástupce a doklad o částečném nebo úplném splacení základního kapitálu u některé z bank v Maďarsku jsou podklady, které požaduje obchodní soud, který také provádí zápis společností do rejstříku firem v Maďarsku. Pokud nic nebrání zápisu společnosti, obchodní soud zapíše společnost do 30 dnů, nicméně společnost může podnikat až po obdržení osvědčení o zápisu a registraci společnosti u maďarského finančního (daňového) úřadu.

Základní kapitál a daně

Základní kapitál společnosti musí být nejméně ve výši 3 miliony HUF, přičemž nejméně 50% musí být splaceno (před registrací společnosti) u některé z maďarských bank a dalších 50% nejpozději do jednoho roku od registrace společnosti. Společnost s ručením omezeným podléhá dani ve výši 3% a poplatku ve výši 800 HUF (2,5 EUR) ročně.

Výše sazeb daně z příjmů fyzických osob se již několik let nemění, dochází však k rozšiřování daňového pásma, jak u 20%, tak i u 40% daně. Při výpočtu lze však použít mnoho odpočtů. Daň z příjmů právnických osob činí jednotně 18%. [9]

Základní sazba DPH činí 25%. Vybrané výrobky (zejména potravinářské) jsou zvýhodněny 12% sazbou. Nulovou daň mají některé lékárenské výrobky. [9]

Ředitelé a akcionáři

Společnost musí mít nejméně jednoho ředitele a jednoho podílníka. Protože se nejedná o akciovou společnost, podíl na společnosti není vyjádřen držením určitého počtu akcií, ale podílem, který je předmětem společenské smlouvy. Ředitelem musí být fyzická osoba, podílníkem fyzická nebo právnická osoba. Maďarská KFT společnost je velice podobná české společnosti s ručením omezeným (společnost s.r.o.). Akcie na doručitele nejsou povoleny.

Vedení účetnictví a audit

Účetnictví i audit jsou požadovány. Účetnictví a finanční uzávěrka musí být vypracovány nejpozději do 31. května příslušného fiskálního roku.

Anonymita a diskrétnost

Registr firem je veřejnosti přístupný, kde jsou veřejnosti dostupné informace o zakladatelských listinách a ředitelích. V řadě individuálních případů lze sjednat profesionálního manažera, který povede společnost podle instrukcí klienta.

Ostatní informace

Maďarsko je novým finančním centrem regionu. Maďarsko má vynikající infrastrukturu, kvalitní bankovní služby a moderní zákony, podle kterých se řídí zakládání daňově zvýhodněných společností v Maďarsku. Maďarsko má také uzavřeno několik desítek smluv o zamezení dvojího zdanění a řadu pobídek pro zahraniční investory, kteří chtějí investovat do preferovaných směrů průmyslu. Za zmínku stojí i skutečnost, že v posledním roce bylo v Maďarsku registrováno na 150 nových offshore společností a více jak 5 000 místních rezidentních společností. Příliv zahraničního kapitálu do Maďarska se rok od roku zvyšuje. Nejvíce zde investuje Nizozemí a Německo. Významné jsou především reinvestice, kdy zahraniční investor část realizovaných zisků použije k dalšímu

rozšíření svých aktivit v Maďarsku. Nejeftivnější formou investice se jeví vytvoření společných výrobních firem s partnerem z Maďarska.

Tabulka č. 6: Maďarsko v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Offshore KFT
Poplatek za registraci / správu	6 800 EUR / 3 500 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	ne
Zdanění zahraničních příjmů	3%
Předregistrované společnosti	ne
Standardní akciový kapitál	3 mil. HUF (11 400 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ne / ano / ne
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	1
Minimální počet jednatelů	1
Přípustnost akcií na doručitele	ne
Doba založení	30 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.hagley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.7 Madeira

Všeobecné informace a geografická poloha

Madeira je autonomním územím Portugalska. Madeiru představuje na 5 ostrovů nalézajících se v Atlantickém oceánu ležících přibližně 650 km západně od severoafrického pobřeží. Rozloha souostroví je 798 km², kde žije asi 260 000 obyvatel. Hlavním městem je Funchal (45 000 obyvatel), které je na ostrově Madeira. Úředním jazykem je portugalština a platidlem portugalské escudo (PTE). Madeira je významnou turistickou destinací a v posledních několika letech i obchodním centrem regionu.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Na Madeiře jsou zakládány dva druhy společností, společnost s ručením omezeným (Limitada) a akciová společnost - Sociedades Anonimas.

Pro společnost s ručením omezeným budu dále používat zkratku Lda a pro akciovou společnost SA.

Procedura založení

Založit offshore Lda nebo SA společnost vyžaduje předložení společenských smluv a stanov společnosti (Pacto Social). Společnost musí mít na Madeiře sídlo a registračního agenta a uhradit všechny poplatky tak, jak je předepisuje zákon. Pokud nic nebrání registraci společnosti, je do rejstříku firem zapsána do 3 až 4 týdnů.

Základní kapitál a daně

Společnost s ručením omezeným (Lda) je zakládána se základním kapitálem ve výši 50 000 EUR. Společnost hradí roční paušální poplatek vládě ve výši 1 000 EUR a nově i daň ve výši 3 % (společnosti registrované v letech 2004-2005).

Akciová společnost (SA) je zakládána se základním kapitálem ve výši 50 000 EUR, přičemž nejméně 30% základního kapitálu musí být splaceno při založení společnosti a zbývajících 70% nejpozději v následujících pěti letech od založení společnosti. Společnost hradí roční paušální poplatek vládě ve výši 1 000 EUR a nově daň ve výši 3 % (společnosti registrované v letech 2004-2005).

Ředitelé a akcionáři

Společnost s ručením omezeným (Lda) musí mít nejméně jednoho ředitele a nejméně dva společníky, kteří drží podíl ve společnosti, jenž se nazývá quotas. Protože se nejedná o akciovou společnost, je podíl ve společnosti dán zakladatelskou smlouvou, která vymezuje rozdělení podílů ve společnosti mezi jednotlivé podílníky. Nejmenší podíl na společnosti může podílník držet ve výši 20 000 PTE. Jednatel společnosti musí být pouze fyzická osoba.

Akciová společnost (SA) musí mít nejméně jednoho ředitele a nejméně 5 akcionářů. Pokud společnost bude založena se základním kapitálem vyšším jak 20 milionů PTE, jsou požadováni tři ředitelé společnosti. Je dobré připomenout, že zde nejsou nároky na maximální počet ředitelů, ale jejich počet musí být vždy lichý. Společnost musí vydat akcie v jakékoliv hodnotě, která je vyšší jak 1 000 PTE na jednu akcii. Pokud společnost uhradí plně základní kapitál, může vydat akcie na doručitele. Ředitelem může být právnická nebo fyzická osoba.

Vedení účetnictví a audit

Společnosti musí vést účetnictví a provádět audit. Ty musí být předloženy úřadům na Madeiře a nejpozději do 31. března schváleny akcionáři společnosti.

Anonymita a diskrétnost

Veřejnosti jsou dostupné informace o ředitelích, sídle společnosti, základním kapitálu, akcionářích atd.

Ostatní informace

Madeira se stává stále více populární jurisdikcí, kde se jen v posledním roce registrovalo na téměř 1 000 nových společností. V současné době je v registru vedeno přes 4 000 společností. Podle Zákona č. 163 ze dne 26. června 1986 o zóně volného obchodu, revidovaného 1. července 1989, je umožněna na Madeiře registrace portugalských a zahraničních bank. Je málo pravděpodobné, že bankovní licence bude poskytnuta bance nebo finanční instituci, která není řádně mezinárodně etablována s vynikajícími referencemi, které musí uspokojit úřady na Madeiře a dále i portugalskou centrální banku.

Tabulka č. 7: Madeira v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Limitada; Sociedades Anonimas
Poplatek za registraci / správu	5 000 EUR / 2 800 EUR; 6 200 EUR / 2 800 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	1 000 EUR
Zdanění zahraničních příjmů	společ. reg. do 2000 - neplatí daně společ. reg. 01/02 - 1% společ. reg. 03/04 - 2% společ. reg. 04/05 - 3%
Předregistrované společnosti	ano
Standardní akciový kapitál	50 000 EUR
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ne
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	2; 5
Minimální počet jednatelů	1; 1-3
Přípustnost akcií na doručitele	ne; ano
Doba založení	3 - 4 týdny

Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.8 Malta

Všeobecné informace a geografická poloha

Maltská republika se nalézá ve Středozemním moři mezi Sicílií a pobřežím Afrického kontinentu. Souostroví tvoří ostrovy Malta, Gozo, Comino a několik drobných ostrůvků. Celková rozloha Malty je 315,6 km² kde žije 370 000 obyvatel hovořících maltštinou, angličtinou a italštinou. Hlavní město je Valleta. Měnou na Maltě je maltská lira (MTL). Malta je významným turistickým centrem regionu zvláště kvůli službám, které jsou poskytovány na vysoké úrovni. Malta je po Kypru a Slovinsku třetí nejvyspělejší zemí z nově přistoupených států EU.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Na Maltě je zakládáno několik druhů daňově zvýhodněných nebo osvobozených společností, především však Offshore obchodní společnosti

(Offshore General Trading Companies) a Offshore neobchodní společnosti (Offshore Non-Trading Companies), které se zakládají podle zákona z roku 1995 (The Companies Act 1995).

Procedura založení

Společnost předloží registru prostřednictvím licencovaného správce společnosti nebo místního advokáta s licenci na Maltě stanovy a společenskou smlouvu, včetně identifikace sídla na Maltě a místního registračního agenta. Společnost musí rovněž předložit seznam ředitelů a akcionářů. Pokud nic nebrání registraci společnosti, je společnost založena do 7 až 10 dní.

Základní kapitál a daně

Minimální základní kapitál společnosti činí 2 000 maltských lir (4 600 EUR). Musí být splaceno min. 1 230 EUR.

Offshore obchodní společnosti (Offshore General Trading Companies) platí roční paušální daň ve výši 1 000 maltských lir (2 300 EUR) a dále jsou zdaňovány sazbou ve výši 5%. Offshore neobchodní společnosti (Offshore Non-Trading Companies) platí roční paušální daň ve výši 500 maltských lir (1 150 EUR) a jsou osvobozené od ostatních forem daní.

Sazba daně z příjmu fyzických osob závisí na výši dosahovaného příjmu, průměrná mzda je zdaněna 20%. Pro Maltu je typický malý počet odčitatelných položek. Společnosti, které mají své zázemí na Maltě, mohou těžit z desetiletých daňových prázdnin. Podmínkou je založení provozovny v této zemi a zaměstnání i maltských občanů. Kromě této daňové úlevy jsou od daně osvobozeny i vyplácené dividendy. [9]

Společnost může být na Maltě registrována i za účelem holdingu ve společnosti, která má sídlo v zahraničí. Akcionáři, kteří nejsou maltskými

občany, potom mají nárok na plnou refundaci daní, které platí společnost na Maltě ze zisku vyplývajícího z holdingu (pokud jsou tyto zisky vypláceny). Maltské společnosti, které provozují obchodní činnost pouze mimo Maltu s nemaltskými subjekty, mohou získat statut Mezinárodní obchodní společnosti (ITC). Tyto společnosti mohou odložit platbu své daňové povinnosti až o 18 měsíců a její nemaltští akcionáři mají právo na daňovou refundaci, což sníží jejich efektivní daňovou povinnost až na pouhých 4,17%.

Na Maltě je jednotné DPH ve výši 18%. [9]

Ředitelé a akcionáři

Je požadován nejméně jeden ředitel a jeden akcionář. Mohou jimi být pouze fyzické osoby. Registr akcionářů musí být veden v sídle společnosti na Maltě. Akcie na doručitele nejsou povoleny.

Vedení účetnictví a audit

Maltské offshore společnosti musí vést účetnictví a předkládat úřadům uzávěrky, aby deklarovaly, že splňují zákonné požadavky.

Anonymita a diskrétnost

Zakládací listiny společnosti jsou přístupné veřejnosti. Tam, kde je požadována anonymita, může společnost registrovanou na Maltě vést profesionální správce, který bude provádět správu společnosti podle instrukcí klienta.

Ostatní informace

Malta je mimořádně kvalitní jurisdikcí. Má vynikající obchodní zákony, snadno dostupné služby a vynikající bankovníctví. Na Maltě jsou v účinnosti

zákony, které umožňují registraci offshore bank, pojišťoven a investičních společností. Velmi významný je i registr lodí, který umožňuje lodím plout pod maltskou vlajkou. Další výhodou Malty je skutečnost, že má ratifikovány na tři desítky smluv o zamezení dvojího zdanění s řadou zemí světa.

Malta se snaží vytvářet optimální podmínky pro zahraniční investory. Během uplynulých několika let zavedla tamní vláda rozsáhlou legislativu, která umožnila přeměnu ostrova na komerční centrum zajišťující širokou škálu služeb od finančních až po registraci lodí, vývozní služby, svobodné přístavy a elektronické obchodování.

Tabulka č. 8: Malta v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Offshore obchodní společnosti; Offshore neobchodní společnosti
Poplatek za registraci / správu	7 800 EUR / 3 700 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	2 300 EUR + 5%; 1 150 EUR
Zdanění zahraničních příjmů	4,2% - 35%
Předregistrované společnosti	ne
Standardní akciový kapitál	2 000 MTL (4 600 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ne
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	1
Minimální počet jednatelů	1
Přípustnost akcií na doručitele	ne
Doba založení	7 - 10 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.9 Nizozemí

Všeobecné informace a geografická poloha

Nizozemské království se nalézá v západní části Evropy mezi Německem a Belgií. Rozloha Nizozemí je 37 330 km², kde žije na 16 milionů obyvatel. Hlavním městem je Amsterdam (1,1 milionu obyvatel). Úředním jazykem je

nizozemština. V mezinárodním obchodě se běžně užívá angličtina a němčina. Měnou Nizozemska je euro (EUR). Nizozemí je významnou turistickou a obchodní destinací. K nezapomenutelným obchodním atributům Nizozemska patří pěstování květin a pověstné vynikající sýry, které se vyváží do celého světa.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Společnosti zakládané v Nizozemí se nazývají soukromé společnosti (Besloten Vennootschap) a veřejné společnosti (Naamloze Vennootschap). Společnosti v Nizozemsku se řídí zákonem, který se nazývá The Commercial Code of The Netherlands.

Procedura založení

Společnost se zakládá tak, že se sepíší společenské smlouvy a stanovy společnosti včetně identifikace ředitelů, výše základního kapitálu, výše splaceného kapitálu a dokladu o uhrazení splaceného kapitálu z místní banky v Nizozemsku. Zakladatelské listiny musí být sepsány před notářem a společnost musí před vlastní registrací získat povolení od Ministerstva spravedlnosti, že Ministerstvo spravedlnosti nic nenamítá na registraci společnosti. Pokud nic nebrání registraci, je společnost založena do 6 až 9 týdnů.

Základní kapitál a daně

BV - Základní kapitál společnosti musí být nejméně 18 000 EUR a společnost podléhá daňové sazbě ve výši 35 %.

NV - Základní kapitál společnosti musí být nejméně 45 000 EUR a společnost podléhá daňové sazbě ve výši 35%.

Podstatným zdrojem státního rozpočtu jsou ekologické daně. Daň z paliv se týká pohonných hmot (benzin, nafta, zemní plyn, uhlí...). Ekologická daň je

uvalena společně se spotřební daní. Platí ji výrobci či dovozci. Osvobození platí v případě, kdy jsou paliva určena k jiným účelům než jako paliva. Dále sem patří např. daň z podzemní vody či daň z odpadu. Základní sazba daně z přidané hodnoty činí 19%, snížená 6%. [7]

Ředitelé a akcionáři

BV - Společnost musí mít nejméně 1 ředitele a 1 akcionáře, jimiž mohou být právnické nebo fyzické osoby. Ředitel nemusí být rezidentem nebo občanem Nizozemska.

NV - Společnost musí mít nejméně 2 ředitele a 2 akcionáře, jimiž mohou být právnické nebo fyzické osoby. Ředitel nemusí být občanem nebo rezidentem Nizozemska. Akcie na doručitele jsou povoleny, ale musí být plně splacené.

Vedení účetnictví a audit

Společnosti jsou rozděleny do třech kategorií - malé, střední a velké společnosti. Všechny typy mají povinnost vést účetnictví, ale pouze velké a střední společnosti mají povinný audit. Fiskálním rokem je kalendářní rok, pokud ve společenské smlouvě společnosti není tato skutečnost definována jinak.

Anonymita a diskrétnost

Registr firem je veřejnosti přístupný. Jsou zde dostupné např. informace o zakladatelských listinách, ředitelích a sídle, ne ale o skutečných vlastnících.

Ostatní informace

I přestože Nizozemsko není klasickou offshore jurisdikcí, kde jsou nízké nebo žádné daně (daň v Nizozemsku je 35%), společnosti se zakládají především pro využití v daňovém plánování, neboť Nizozemsko má na 60 ratifikovaných

smluv o zamezení dvojího zdanění a je členem EU. Dalším důvodem může být osvobození od daně z příjmu z kapitálové účasti, podle něhož jsou dividendy, které nizozemské společnosti přijímají na základě svých vlastních kapitálových účastí, osvobozeny od daně z příjmu právnických osob. Daňově osvobozené jsou i převody a prodeje těchto kapitálových účastí, pokud jsou dodrženy tyto základní podmínky:

- pokud se jedná o kapitálovou účast v nerezidentní společnosti, musí tato společnost podléhat dani z příjmu podobné dani v Nizozemsku (nikoliv tedy dani paušální),
- pokud je společnost usilující o osvobození kapitálové účasti nerezidentní, nesmí být účel držby (správy) akcií pasivní nebo portfoliová investice,
- nizozemská společnost, která má nárok na osvobození, musí vlastnit a mít ve správě nejméně 5 % kapitálu společnosti vyplácející dividendu.

V řadě individuálních případů je možné vhodnou strategií a rozložením aktiv a dalších administrativních úkonů docílit výrazně vyšší daňové flexibility v návaznosti na offshore společnosti v třetích zemích.

Tabulka č. 9: Nizozemí v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	Naamloze Vennootschap - NV; Besloten Vennootschap - BV
Poplatek za registraci / správu	6 290 EUR / 3 950 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	ne
Zdanění zahraničních příjmů	35%, žádná srážková daň z odchozích úroků a licenčních poplatků, dividendy osvobozeny od zdanění
Předregistrované společnosti	ne
Standardní akciový kapitál	NV – 15 000 EUR; BV – 18 000 EUR
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ano
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	NV - 2; BV - 1
Minimální počet jednatelů	NV - 2; BV - 1
Přípustnost akcií na doručitele	NV - ano; BV - ne
Doba založení	6 - 9 týdnů

Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

2.10 Velká Británie

Všeobecné informace a geografická poloha

Království Velké Británie a Severního Irska se nalézají v severozápadní části Evropy, kde na rozloze 242 429 km² žije přes 58 milionů obyvatel. Úředním jazykem je angličtina. V řadě hrabství nebo ostrovních distriktů se hovoří další desítkou nářečí nebo vlastními specifickými jazyky (Welština, Irština, Gaelština, Normandština atd.). Británie i v dnešní době má řadu zámořských území jako Pitcairnovy ostrovy, Svatá Helena, Anguilla, Montserrat a řadu dalších, které jsou jejím závislým územím. Hlavním městem je kosmopolitní město Londýn.

Právní forma daňově zvýhodněné společnosti

Ve Velké Británii jsou zakládány různé typy společností a to na základě Zákona o společnostech z roku 1985 (The Private Companies Act 1985). Jedná se o místní rezidentní společnost s ručením omezeným (Private Limited Company – Plc.) nebo o společnost Limited – Ltd..

Procedura založení

Sepsané stanovy společnosti, společenská smlouva, informace o ředitelích a akcionářích společnosti musí být doručeny na registr firem, který zapíše společnost do 1 až 10 dnů. Každá společnost musí mít sídlo ve Velké Británii.

Základní kapitál a daně

I přestože nejsou žádné požadavky na základní kapitál, společnosti jsou standardně zakládány se základním kapitálem ve výši 1 000 GBP, kdy splaceným kapitálem je 1 GBP. Společnost podléhá standardním daním, jenž jsou aplikovány na společnosti ve Velké Británii, tedy ve výši 20% až 30% podle výše příjmu. Existuje však zvláštní zvýhodnění pro tzv. malé společnosti (do 50 000 GBP

daňového základu), kde je sazba pouze 10 - 20% a také pro některé holdingové společnosti, jejichž dividendový příjem je při splnění určitých podmínek osvobozen od zdanění ve Velké Británii.

Společnosti Plc. (Private Limited Companies) musí mít základní kapitál minimálně ve výši 50 000 GBP a splacené musí být min. ve výši 12 500 GBP.

Existuje zde možnost, kdy cizinci zakládají ve Velké Británii společnost s ručením omezeným na základě pověření jiné společnosti, potom je možné na základě podpisu specifických smluv docílit výhody pro anglickou společnost. O takto založené společnosti se pak hovoří jako o tzv. Nominee společnosti. [8]

Standardní sazba DPH činí 17,5% a snížená sazba 5%. Nulová sazba je na základní potraviny, léky, knihy a dětské oblečení. Jednotná sazba 25% je aplikována na výnosy z cenných papírů (jedná se o srážkovou daň). Dále se zde vybírá kolkovné, které se vztahuje na majetkové převody kromě převodu akcií. [8]

Ředitelé a akcionáři

Ředitelem nebo akcionářem může být libovolná fyzická nebo právnická osoba s pobytem ve Velké Británii nebo mimo ni.

Vedení účetnictví a audit

Společnost musí vést účetnictví. Pokud má společnost obrat vyšší jak 350 000 GBP ročně, musí provádět i audit. Účetnictví musí provádět licencovaní specialisté. Společnosti s obratem do 350 000 GBP si mohou účetnictví vést samy.

Anonymita a diskrétnost

Registr firem je veřejnosti dostupný, v dnešní době dokonce již prostřednictvím internetu, proto tam, kde má být dosaženo důvěrnosti a anonymity, se doporučuje využít služby profesionálních ředitelů případně i akcionářů, kteří vedou společnost výhradně dle instrukcí klienta.

Ostatní informace

Velká Británie je v dnešní době jedním z nejprestižnějších finančních a bankovních center světa, kde v Londýně působí několik stovek bank, trustů a pojišťoven. Britské společnosti patří v řadě specifických případů k maximálně ideálním nástrojům pro daňové plánování a jsou především velmi preferované evropskými klienty. Jedním z důvodů je velké množství ratifikovaných smluv o zamezení dvojího zdanění, které má Velká Británie uzavřeny. Daňové zatížení (20% až 30%) je jedním z nejnižších v Evropě.

Britských společností se využívá především v kombinaci s klasickými offshore společnostmi, čímž lze vytvořit mimořádně efektivní daňově optimalizační strukturu splňující nejvyšší nároky na anonymitu. Systém tradičního anglosaského práva nabízí vedle toho velké množství nejrozumnějších nástrojů, pomocí nichž lze efektivně vyřešit některé problémy v prostředí kontinentálního práva neřešitelné (např. již zmiňovaný trust nebo hybridní společnosti).

Velká Británie je největší základnou pro zahraniční investiční společnosti pocházející ze států mimo EU. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu jsou velmi liberální a není pro ně uplatňován žádný schvalovací mechanismus. Zahraniční investiční společnosti mají tatáž práva jako domácí.

Tabulka č. 10: Velká Británie v datech

Vhodný typ společnosti pro mezinárodní transakce	různé (Ltd.; Plc.)
Poplatek za registraci / správu	1 090 EUR / 700 EUR
Min. roční paušální poplatek státu	ne
Zdanění zahraničních příjmů	20-30%
Předregistrované společnosti	ano
Standardní akciový kapitál	Ltd. 1 000 GBP (1 430 EUR); Plc. 50 00 GBP (71 500 EUR)
Požadován registrační agent / sídlo / místní tajemník	ano / ano / ano
Požadováno vedení účetnictví	ano
Minimální počet akcionářů	1 (Ltd.); 2 (Plc.)
Minimální počet jednatelů	1 (Ltd.); 2 (Plc.)
Přípustnost akcií na doručitele	ne
Doba založení	1 - 10 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.haglley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

V rámci diplomové práce se nelze podrobně zaměřit na všechny oblasti. Proto jsem se soustředila pouze na deset nejtypičtějších zástupců z řad evropských daňových rájů. V žádném případě to ale není konečný výčet států, které je možné v rámci daňové optimalizace využít.

Ráda bych zmínila i ostatní země jako např. Dánsko (70 smluv o zamezení dvojího zdanění), Andorru (bezcelní zóna), Monako (prestižní sídlo), Lucembursko (vynikající bankovníctví a investiční fondy), Estonsko (u PO zdaněna až výplata dividend), Litvu (velké množství smluv o zamezení dvojího zdanění) a další.

V této souvislosti bych ještě pro zajímavost chtěla upozornit na jeden malý, ale velmi zajímavý daňový ráj. Jde o malinkou italskou enklávu nacházející se na švýcarském území - Campione d'Italia. Vzhledem k tomu, že je to jeden z nejlépe utajovaných daňových rájů, nevyskytuje se skoro v žádné odborné literatuře. I přesto, že má Campione formálně plné italské daňové zatížení, má jednu zvláštnost. Campione má totiž speciální směnný kurz mezi italskou měnou, tedy eurem, a švýcarským frankem. Tento tzv. Cambio favorevole je dán speciální italsko-švýcarskou smlouvou a platí pouze pro rezidenty - fyzické osoby. Ty si mohou vyměnit prvních 200 000 CHF svého příjmu na eura právě v tomto kurzu.

Tím pak získají mnohem menší daňový základ a mohou tak na daních velmi ušetřit. Campione je daňovým rájem pro velmi bohaté jedince, kteří vyžadují služby na nejvyšší možné úrovni. Je zde zaručena maximální míra bezpečí a zároveň je zde ctěna diskrétnost. [23]

2.11 Závěr komparativní analýzy

Každý z daňových rájů má svá pozitiva i negativa. Samotný výběr vhodného offshore centra závisí na posouzení jednotlivých individuálních případů. Rozhodování bude určitě jiné u spisovatele, jehož příjmy plynou pouze z jeho publikací a u obchodní firmy, která má v předmětu podnikání nákup a prodej. Je proto velmi těžké vybrat z uvedených států ten nejoptimálnější. Z mého pohledu se jeví nejvýhodnějším Gibraltar, který nemá sice nejnížší náklady na registraci a správu společnosti, ale je zde velmi nízký paušální poplatek odváděný státu a zahraniční příjmy nejsou zdaňovány. Je zde vyžadována průměrná výše akciového kapitálu a naopak není vyžadováno vedení účetnictví. Výhodou je i možnost využití předregistrovaných společností, které jednotlivé zprostředkovatelské firmy mají k dispozici, a z toho odvozený velmi snadný a rychlý proces založení.

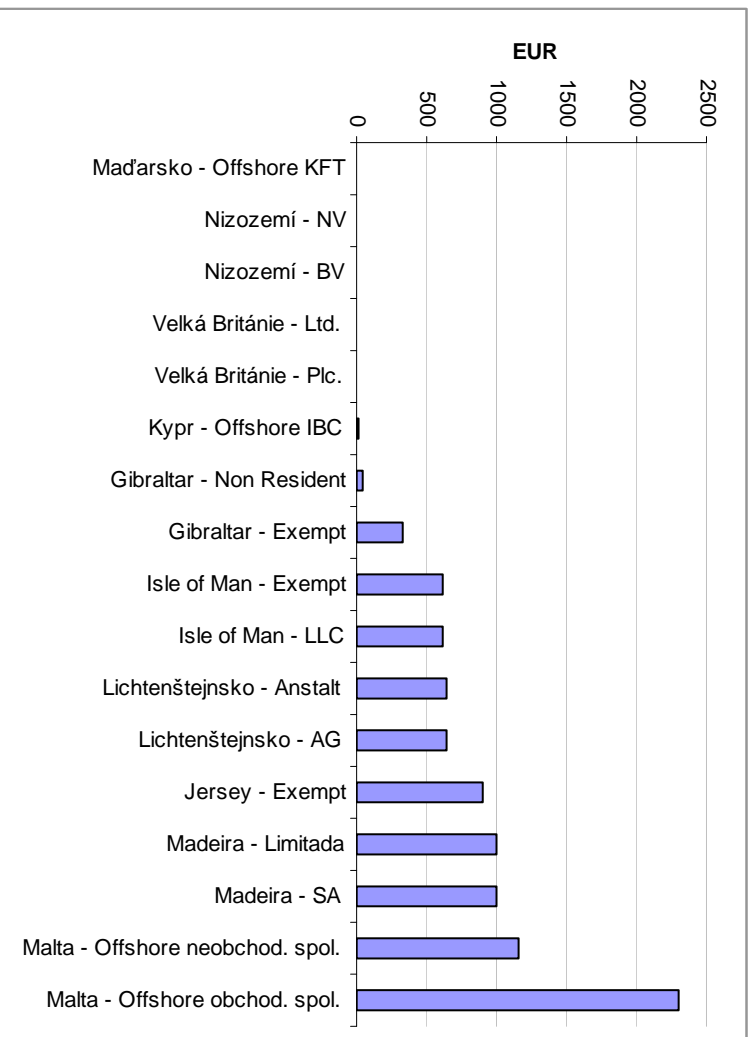
Cílem mé práce bylo usnadnit výběr daňového ráje komparací podmínek v některých státech Evropy. Na následujících stranách je možné najít závěrečné shrnutí výše popsanych informací. Je zde uvedena tabulka, která umožňuje rychlé porovnání zastoupených států dle jednotlivých kritérií. Pro lepší orientaci jsem dále zpracovala některá hlediska graficky. Jedná se o minimální roční paušální poplatek státu, dále pak o standardní akciový kapitál a poplatky za registraci a správu společnosti.

Tabulka č. 11: Shrnující tabulka vybraných států dle jednotlivých kritérií

	Gibraltar	Isle of Man	Jersey	Kypr	Lichtenštejnsko	Maďarsko	Madeira	Malta	Nizozemí	Velká Británie
Vhodný typ společnosti	Exempt; Non Resident	Exempt; LLC	Exempt	Offshore IBC	Anstalt;AG	Offshore KFT	Limitada; Sociedades Anonimas	Offshore obchodní; neobchodní společnosti	NV;BV	Ltd;Plc.
Poplatek za registraci (EUR)	2990;1990	2490;3290	3700	4200	7600	6800	5000;6200	7800	6290	1090
Poplatek za správu (EUR)	2200;1400	1900;2750	2800	2250	3100	3500	2800;2800	3700	3950	700
Min. roční paušál. poplatek státu (EUR)	323;45	620	900	12	636	ne	1000	2300+5%;1150	ne	ne
Zdanění zahraničních příjmů	ne	ne	ne	4,25%	0,1% z čistého obchod. jmění; 4% z dividend +0,1% z čistého obchod.jmění	3%	Spol. reg. do 00 - ne 01/02-1% 03/04-2% 04/05-3%	4,2%-35%	35%, žádná srážková daň z úroků, dividend, licenč. popl.	20%-30%
Předregistrované společnosti	ano	ano	ne	ano	ne	ne	ano	ne	ne	ano
Standardní akciový kapitál (EUR)	2880	2880;3	14300	není stanoven	19 000;31700	11400	50000	4600	15000;18000	1430;71500
Požadován registrační agent	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano
Požadováno sídlo společnosti	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Požadován místní tajemník	ano	ano	ne	ano	ne	ne	ne	ne	ano	ano
Požadováno vedení účetnictví	ne	ne	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Min. počet akcionářů	1	1;2	2	1	1	1	2;5	1	2;1	1;2
Min. počet jednatelů	1	2;1	1	1	1	1	1;1-3	1	2;1	1;2
Přípustnost akcií na doručitele	ne;ano	ano;ne	ne	ne	ne;ano	ne	ne;ano	ne	ano;ne	ne
Doba založení (dny)	4-5	1-2	3-5	2-4	3-5	30	21-30	7-10	45-65	1-10

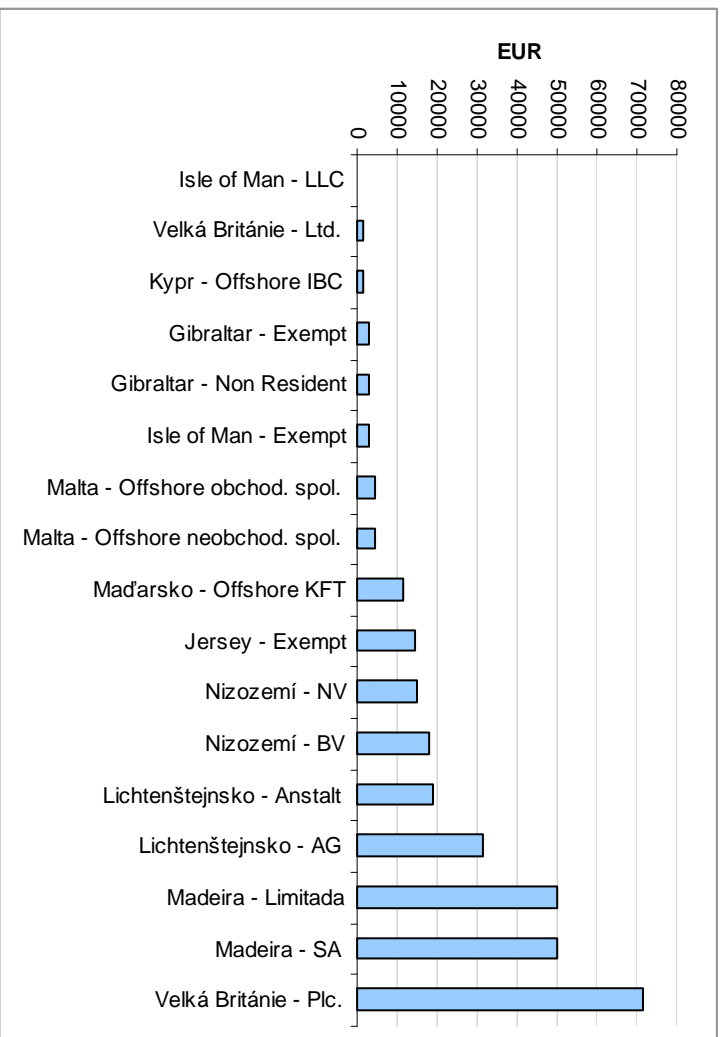
Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.hagley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

Graf č. 1: Minimální roční paušální poplatek státu

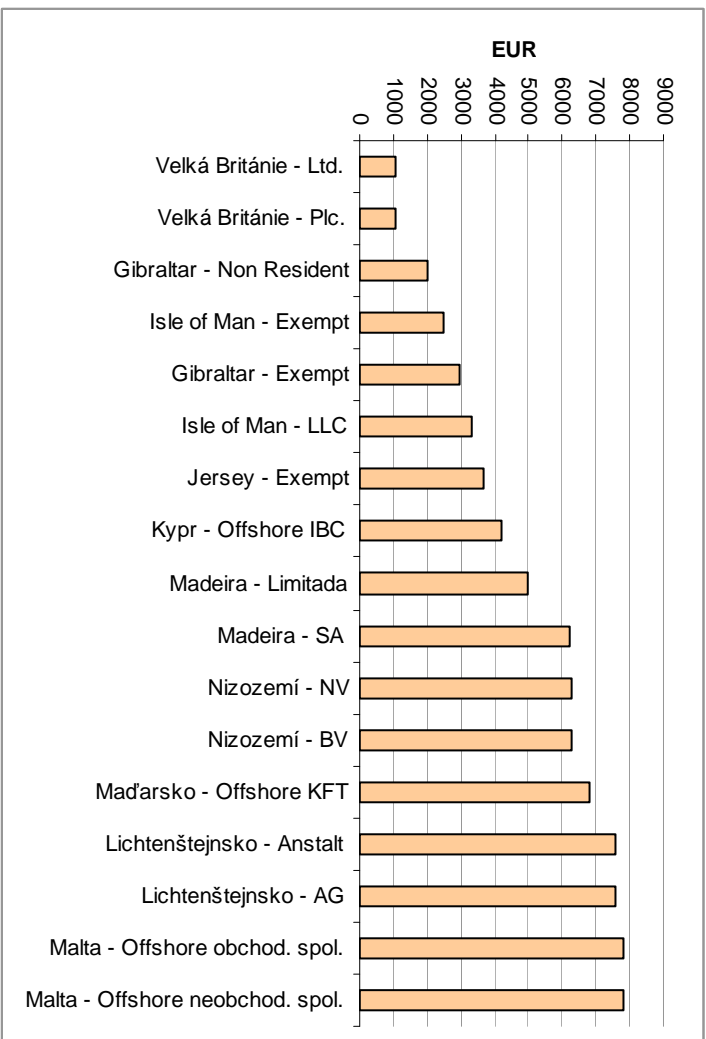
Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.hagley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

Graf č. 2: Standardní akciový kapitál

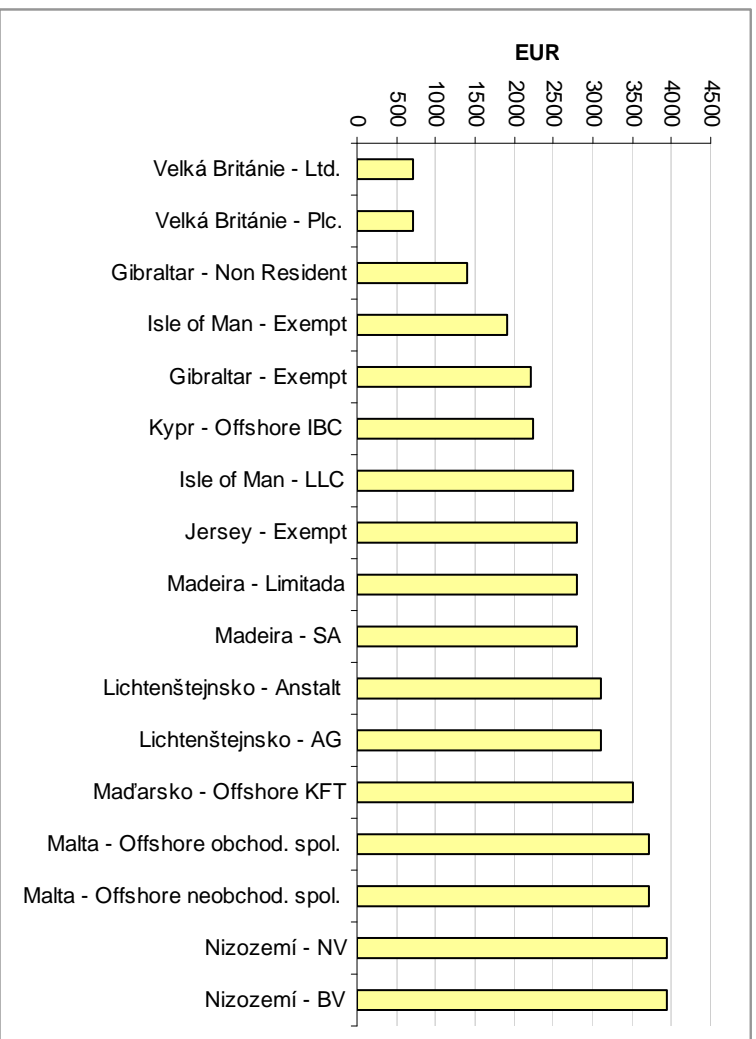
Zdroj: vlastní zpracování dle www.akont.cz, www.hagley.com (poplatky), www.danoveraje.biz, www.asset-tax.cz, www.mydeltaquest.com

Graf č. 3: Poplatek za registraci společnosti

Zdroj: vlastní zpracování dle www.haglley.com

Graf č. 4: Poplatek za správu společnosti

Zdroj: vlastní zpracování dle www.haglley.com

3 Jak založit offshore firmu?

Při zakládání offshore firmy je prvním a nejdůležitějším krokem výběr vhodného daňového ráje. Bohužel však neexistuje univerzální návod pro optimální využití příležitostí těmito oblastmi poskytovaných, protože podmínky každého jednotlivého případu se mohou lišit v určitých detailech, jež by mohly být směřodonné jak pro výběr použité lokality, tak i způsob jejího využití. [5]

Výběr daňového ráje je součástí daňového plánování a vychází z předmětu činnosti poplatníka a jeho potřeb. Každé zvolené řešení musí splňovat především požadavky poplatníka na legálnost, bezpečnost a funkčnost.

Legálnost

Požadavek na legálnost všech operací je zcela zásadní. Pokud jde o zákony offshore oblastí, zjistí poplatník, že umožňují většinu aktivit, které nejsou zjevně kriminální nebo poškozující danou oblast. Kvalifikované rady se poplatníkům dostane od daňového právníka nebo dobré poradenské firmy v dané oblasti.

Bezpečnost

Z hlediska osobní bezpečnosti je tato oblast úzce spojena s legálností operací. Druhou významnou oblastí je bezpečnost majetku.

Funkčnost

Poplatník musí být schopen navržené operace provádět, sledovat či kontrolovat bez zbytečných obtíží či nákladů¹⁶.

Splněním těchto tří základních požadavků však rozhodování o výběru vhodné jurisdikce zdaleka nekončí. Každý podnikatel musí vzít v úvahu řadu

¹⁶ KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. S. 24. ISBN 80-7208-074-1.

dalších faktorů a ty podrobit detailní analýze. Přehledná komparace různých hledisek je uvedena v předchozí kapitole .

Na základě znalosti této problematiky se podnikatel musí rozhodnout, zda bude zakládat offshore společnost ve vybrané jurisdikci sám, prostřednictvím Internetu, nebo využije služeb některé z poradenských firem (Akont, Aron Investment, Terrinvest atd.). Myslím si, že pokud není zakladatel odborníkem v této oblasti, měl by se na poradenskou firmu obrátit a využít některé z následujících služeb:

- založení společnosti v daňově neutrální jurisdikci nebo společnosti s daňově zvýhodněným statutem,
- poskytnutí sídla společnosti,
- poskytnutí nominálních akcionářů, nominálních ředitelů či tajemníka společnosti,
- otevření a správa bankovního účtu společnosti,
- poskytnutí rozšířených kancelářských a sekretářských služeb,
- zajištění vedení účetnictví společnosti,
- spolupráce s místními úřady při plnění dalších nároků vyplývajících z místní legislativy,
- další činnosti vyplývající z podnikatelského záměru (internetové stránky, hlavičkové papíry, zpracování karetních plateb). [2]

Při výběru poradenské firmy bych doporučovala obrátit se na Unii offshore poradců ČR. Tato unie, založená roku 1998, je dobrovolnou a nezávislou organizací, která sdružuje osoby zabývající se mezinárodním daňovým plánováním a offshore problematikou. Unie byla založena s cílem zvýšit úroveň činnosti offshore poradců, zkvalitnit systém poskytovaných informací týkajících se offshore poradenství a navázat odborné kontakty s partnerskými organizacemi z celého světa. [28]

S využitím služeb poradenské firmy je proces zakládání offshore společnosti velmi jednoduchý a rychlý. Z časového hlediska se ve většině jurisdikcí jedná pouze o několik málo dní. Klient si nejprve zadá jméno společnosti a rozhodnutí o výši základního kapitálu. V určitých offshore centrech nemusí být tento kapitál splacen nebo musí být uhrazena pouze jeho malá část. Poté je nutno určit požadovaný typ akcií – na doručitele nebo na jméno. Při volbě akcií na jméno je třeba dodat informace o akcionářích (jména, adresy). Akcie na doručitele zajišťují plnou anonymitu. Kdokoli, kdo může prokázat akciový certifikát, je považován za zákonného vlastníka společnosti. U volby typu akcií se však musí přihlídnout k možnostem dané jurisdikce, protože v některých zemích nejsou akcie na doručitele povoleny. [15]

Pokud si klient zvolí založení offshore společnosti prostřednictvím poradenské firmy, platí určitý poplatek za založení a poté každý rok poplatek za správu společnosti. Ty závisí na vybrané jurisdikci a konkrétní ceníky lze najít na internetových stránkách jednotlivých poradenských firem. (Příklady jsou uvedeny v předchozí kapitole.) V tomto poplatku jsou započítávány veškeré služby, od první konzultace až po doručení dokladů o registraci kurýrem. Procedury nutné k založení společnosti zařizuje místní registrační agent, který se postará o všechny zákonné úkony a obstará potřebné dokumenty. Ty obvykle zahrnují:

- certifikát o založení,
- akciové certifikáty,
- společenskou smlouvu,
- úvodní usnesení společnosti.

Ve vybraném offshore centru je nutné založit administrativní sídlo společnosti, přičemž lze využít služeb místního business centra. Dále je třeba otevřít účet. K otevření účtu lze využít bank registrovaných v offshore finančních centrech nebo v klasických evropských zemích s vyspělou ekonomikou. Tyto účty je možné řídit na dálku přes internet nebo faxem a lze je na dálku u většiny

případů i otevřít. Požadavky na otevření bankovních účtů se však u jednotlivých bank značně liší.

Při rozhodování, zda se založení offshore společnosti podnikateli vyplatí, je především nutné zvážit:

- cenu založení takovéto společnosti,
- roční poplatky za správu offshore společnosti,
- roční paušální poplatek státu či míru zdanění offshore firmy (tyto tři podmínky se liší dle jednotlivých oblastí – viz. předchozí kapitola),
- náklady na platební styk a vedení firemního účtu v zahraničí včetně poplatků za internetové bankovníctví, aby ho bylo možno ovládat odkudkoli na světě,
- náklady na finanční transakce s českými firmami (v případě jakékoli transakce jde o mezinárodní platbu, která je přirozeně zpoplatněna vyšším poplatkem, než je tomu u platby prováděné v rámci jedné země),
- časové náklady – každý klient musí počítat s tím, že s procesem daňového plánování bude muset strávit určitý objem času (závisí na složitosti schématu, jeho plánu a struktuře, kvalifikaci klienta a především na míře zapojení poradců),
- ostatní podmínky týkající se jednotlivých jurisdikcí (přehledné srovnání viz. předchozí kapitola). [15]

Výše popsanému velmi jednoduchému procesu vzniku offshore firmy odpovídá i obrovský nárůst počtu offshore společností a hodnoty majetku v nich drženého. Je ale velmi těžké odhadnout, kolik majetku je drženo offshore, protože ve většině jurisdikcí je zachováno silné bankovní tajemství a zejména vzhledem k neexistenci daňového přiznání a devizové kontroly v mnoha offshore centrech není možné přímo získat ani přibližná statistická data. Hrubé odhady se pohybují v rozmezí mezi 15 až 50% světového bohatství.

4 Perspektiva daňových rájů v souvislosti s ekonomickým vývojem

V této kapitole bych se chtěla zamyslet nad tím, jakou perspektivu mají daňové ráje, a nejen evropské, vzhledem k daňové politice EU. Problematika daňových rájů úzce souvisí s otázkou daňové konkurence.

O daňové konkurenci hovoříme tehdy, jestliže stát používá svůj daňový systém za účelem přilákání kapitálu, obchodních aktivit nebo bohatých lidí z jiných zemí. Nemusí jít ale hned o vytvoření klasického „daňového ráje“ s velmi nízkou (až nulovou) mírou zdanění, ale třeba jen o daňové zvýhodnění pro konkrétní podniky či několikaleté daňové prázdny. [13]

Daňová konkurence není v žádném případě nový fenomén. Jak uvedl před 200 lety Adam Smith, „Majitel kapitálu je vlastně občanem Světa a není nutně připoután k určité zemi. Zemi, kde by ho podrobovali trapným výsledkům jen proto, aby mu mohli uložit tíživou daň, mohl by snadno opustit a svůj kapitál odstěhovat do některé jiné země, kde by mohl buď pokračovat v podnikání, anebo užívat svého bohatství ve větším klidu. Tím, že by svůj kapitál odstěhoval, zastavil by v zemi, kterou opouští veškeré podnikání, jež tam jeho kapitál vydržoval. Kapitál obdělává půdu, kapitál zaměstnává práci. Daň, která by vypuzovala kapitál ze země, vysušovala by tím všechny zdroje důchodu panovníka i společnosti. Jeho odstěhováním snížily by se nutně více nebo méně nejen zisky z kapitálu, ale i pozemková renta a mzdy.“¹⁷

V dnešní době převážná většina ekonomů prosazuje konkurenci na trhu zboží a služeb. Uznává, že konkurence je přínosná, protože nutí podnikatele nabízet kvalitnější a levnější výrobky a umožňuje spotřebitelům svobodnou volbu. Na podpoře tržní konkurence se všichni bez problémů shodují. V otázce daňové

¹⁷ MACH, P. Daňová konkurence musí být zachována. Přepisy přednášek. Čerpáno z: SMITH, A. Pojednání o podstatě a původu bohatství národů. Praha: Liberální institut, 2001. S. 755.

konkurence je však situace složitější. I velké mezinárodní organizace si v této oblasti často odporují. Např. OECD na jedné straně doporučuje liberalizovat trhy, ale na druhé straně bojuje o zamezení daňové konkurence. [12]

Když si politici stěžují, že jejich zemi daňová konkurence poškozuje, je to obdobné „poškození“, které pociťuje provozovatel donedávna monopolního obchodu s nekvalitními službami, když se buď musí přizpůsobit nebo odejít z trhu. Teze o „škodlivé“ daňové konkurenci, která tlačí na snižování veřejných výdajů, automaticky předpokládá, že vláda je efektivní utráceč peněz než lidé, kterým peníze vzala. Jak nám ale říká teorie veřejné volby, politici jsou také lidé, kteří maximalizují vlastní prospěch. Mají tendenci zvětšovat rozpočty, o kterých rozhodují a tím zvětšovat vlastní moc. Vlády, které nečelí žádné konkurenci, jsou tedy jako monopolní výrobci v soukromé sféře.¹⁸

Na druhou stranu samozřejmě existují i zastánci harmonizace daní. Přetrvávající rozdíly mezi národními daňovými systémy jsou z hlediska daňové politiky EU jednak považovány za překážku plynulého fungování jednotného trhu, jednak označovány za příčinu růstu nezaměstnanosti. Daňová konkurence totiž znevýhodňuje práci oproti kapitálu, zboží a službám, neboť práce má nemobilní základ, a tudíž se poplatníci nemohou snadno vyhybat dani únikem na území jiných států. Odpůrci daňové konkurence také argumentují tím, že ve veřejných financích trh selhává a konkurence pak může vést k ohrožení daňových výnosů se všemi negativními důsledky¹⁹.

Harmonizace a koordinace daní může omezovat daňové úniky buď proto, že pro poplatníky prostě ztrácí smysl mezinárodně plánovat nebo proto, že daňové správy sdílí společné informace o věcech daňových dlužníků. Zároveň však vlády nejsou nuceny efektivně pracovat s veřejnými rozpočty, protože jsou schopny od těchto daňových dlužníků, vybírat stále vyšší daně, jako tomu bylo až doposud.

¹⁸ MACH, P. Daňová konkurence musí být zachována. Přepisy přednášek.

¹⁹ KUBÁTOVÁ, K. Daňová harmonizace vs. daňová konkurence. Seminář. Autoklub, 13. 1. 2004.

Navíc se v mezinárodním měřítku projeví vliv silných průmyslových lobby na daňové systémy.²⁰

Evropská unie v této oblasti vyvíjí různé aktivity. Všechny úrokové platby pro rezidenty EU budou podle Směrnice o daních z úspor z roku 2005 podrobeny minimální dani (15% daň se bude postupně zvyšovat až na plánovaných 35%). Tím má dojít k zamezení daňové konkurence v Evropě a vlády jednotlivých evropských států si tak zajistí vysoké výnosy z kapitálových příjmů s možností tyto sazby v budoucnu zvyšovat. [13]

V souvislosti s touto problematikou bych chtěla uvést jeden aktuální příklad a to problém daně z úroků. Od června letošního roku bude totiž naše ministerstvo financí schopno zjistit, kdo z českých občanů získává úroky v zahraničí. V Česku dnes činí daň z úroků 15% a vztahuje se samozřejmě i na výnosy obdržené z úspor v zahraničí. Až dosud ale neexistoval způsob, jak zjistit, kdo kolik v cizině na úrocích vydělal. To se má nyní změnit. Některé evropské státy podepsaly mezinárodní smlouvy o vzájemné výměně informací týkajících se majitelů bankovních účtů a výše úroků. Jejich cílem je, aby se daň z úroků dostala do země, kde majitel konta trvale žije a platí daň. Dohody jsou však uzavřeny pouze s některými státy (Dánsko, Estonsko, Kypr, Maďarsko, Malta, Nizozemí, Velká Británie atd.) a stále zůstávají země, které si vymohly výjimky. Např. Belgie, Lucembursko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Ostrov Man, Jersey a další stále zachovávají bankovní tajemství a neprozradí jména majitelů účtů. Cizincům strhnou daň z úroků samy, přičemž čtvrtinu si nechají a zbytek odvedou státu, jehož je dotyčný občanem. Otázkou zůstává, jak bude tento trend pokračovat. [14]

I přes veškeré snahy EU a OECD omezit „škodlivou“ daňovou konkurenci, daňová konkurence navzdory těmto útokům stále přežívá. A s ní i daňové ráje. Otázkou zůstává, jak dlouho bude ještě zachována blahodárná konkurence mezi státy, která umožňuje podnikatelům vedeným tou známou „neviditelnou rukou trhu“ odcházet do zemí s nižšími daněmi, aby snižovali svá daňová zatížení

²⁰ KUBÁTOVÁ, K. Daňová harmonizace vs. daňová konkurence. Seminář. Autoklub, 13. 1. 2004.

a vyráběli tak lepší a levnější zboží a tím přispívali k celkovému světovému ekonomickému vývoji.

Závěr

Závěrem bych chtěla shrnout hlavní výhody daňových rájů. Daňové ráje jsou tedy takové země, které poskytují určitá zvýhodnění podnikatelům s cílem přilákat jejich kapitál do své země. Mezi jejich základní přednosti patří především nízké, popř. nulové daně pro určité podnikatelské subjekty, jednoduchý proces založení, který trvá několik málo dnů a minimální zásahy ze strany úřadů. Důraz je zde kladen na ochranu aktiv společnosti i jednotlivce a také na maximální diskrétnost a anonymitu. V těchto zemích se většinou neplatí žádné dědické ani darovací daně. Nejsou zde uzákoněna žádná omezení v nakládání s devizovými prostředky. Založením společnosti v těchto zemích může firma získat snadný přístup na severoamerické a evropské kapitálové trhy. Nejsou zde zpravidla žádná omezení v mezinárodním obchodě a ani žádné importní/exportní limity. Ve většině jurisdikcí není vyžadováno vedení účetnictví a nefunguje zde složitá a nákladná byrokracie.

Cílem mé práce bylo porovnat podmínky v jednotlivých evropských daňových rájích. Je ale velmi obtížné zvolit v rámci daňové optimalizace vhodnou jurisdikci. Jednotlivé země se totiž od sebe svými podmínkami a výhodami velmi liší. Liší se zejména výší nákladů potřebných na založení společnosti, nutností vést účetnictví či vlastnit sídlo v dané zemi, dále pak požadavky na registračního agenta a tajemníka. Některé jurisdikce nabízejí využití velkého množství smluv o zamezení dvojího zdanění, jiné zas velmi nízkou až nulovou daň. V některých případech jsou zvýhodněny pouze určité oblasti. Nejčastěji jde o osvobození od daně z kapitálových zisků, z dividend, licenčních poplatků atd.. Shromáždit informace k této problematice bylo velmi náročné. Data z různých zdrojů u nás i v zahraničí se velmi lišila. Obrátila jsem se proto na některé poradenské agentury, které však nebyly moc vstřícné. Pouze společnost Akont, jedna z nejznámějších a největších v České republice, mi poskytla několik cenných informací a byla ochotna se mnou spolupracovat. Přesto věřím, že tato práce dostatečně a srozumitelně shrnuje problematiku evropských daňových rájů.

Myslím si, že většina zemí sázkou na nízké daně „vydělala“. Všechny tyto státy jsou totiž ekonomicky velmi úspěšné. Asi není náhoda, že tyto země dosahují nejvyšších příček nejen na pomyslném žebříčku ekonomické svobody, ale hlavně na žebříčku hrubého domácího produktu na obyvatele. Otázkou zůstává, jestli by si tento fakt, při boji proti „škodlivé“ daňové konkurenci, neměly uvědomit i státy s běžným daňovým režimem.

I přesto, že je pohled na problematiku daňových rájů velmi nejednoznačný, kdy na jedné straně stojí Evropská unie se snahou harmonizovat daně po celé Evropě a na druhé straně odborníci z řad ekonomů i politiků bojující za daňovou konkurenci, přikláním se k názoru, že konkurence v daňové oblasti by měla, stejně jako tržní konkurence, zůstat zachována.

Seznam použité literatury

1. KLEIN, Š. a ŽÍDEK, K. Mezinárodní daňové plánování. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2002. ISBN 80-247-0563-X.
2. KLEIN, Š. Daňové ráje...aby nebyly daňovým peklem. 1. vyd. Praha: Sagit, 1998. ISBN 80-7208-074-1.
3. LESERVOISIER, L. Daňové ráje. 1. vyd. Praha: HZ Praha, 1996. ISBN 80-86009-07-6.
4. OWENS, J. The OECD Work On Tax Havens. OECD, 2002.
5. PETROVIČ, P. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: Akont s.r.o., 1998.
6. VELO, L. Daňové ráje světa. 1. vyd. Praha: Rebo Productions, 1997. ISBN 80-85815-93-1.
7. Bulletin Komory daňových poradců ČR. Č. 6. Brno: Komora daňových poradců ČR. 2004. ISSN 1211-9946.
8. Bulletin Komory daňových poradců ČR. Č. 9. Brno: Komora daňových poradců ČR. 2004. ISSN 1211-9946.
9. Bulletin Komory daňových poradců ČR. Č.10. Brno: Komora daňových poradců ČR. 2004. ISSN 1211-9946.
10. GRAEME, L. The Negative Impact of Taxation on Economic Growth. 2003.
[cit. 13. 4. 2006] Dostupné z:
<<http://www.reform.co.uk/filestore/pdf/negativeimpact.pdf>>
11. KUBÁTOVÁ, K. Daňová harmonizace vs. daňová konkurence. Seminář. Autoklub, 13. 1. 2004. [cit. 5. 4. 2006] Dostupné z:
<<http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=466>>
12. MACH, P. Daňová konkurence musí být zachována. Přepisy přednášek.
[cit. 5. 4. 2006] Dostupné z: <<http://petrmach.cz/cze/prispevek.php?ID=77>>
13. TEATHER, R. Pějme chválu na daňovou konkurenci. Bratislava: INESS, 2006.
Dostupné z:
<<http://www.iness.sk/modules.php?name=News&file=print&sid=11>>
14. VLKOVÁ, J. Končí daňové ráje? Nedělní svět, 12.3.2006.

15. <http://www.akont.cz>
16. <http://www.asset-tax.cz>
17. <http://www.danoveraje.biz>
18. <http://www.europa.eu>
19. <http://www.euroskop.cz>
20. <http://www.finance.cz>
21. <http://www.fincentrum.cz>
22. <http://www.haglley.com>
23. <http://www.henleyglobal.com/campione.htm>
24. <http://www.kpmg.com>
25. <http://www.mfcr.cz>
26. <http://www.mydeltaquest.com>
27. <http://www.profit.cz>
28. <http://www.unieoffshore.cz>
29. <http://www.valnehromady.cz>

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Gibraltar v datech	41
Tabulka č. 2: Ostrov Man v datech	44
Tabulka č. 3: Jersey v datech	47
Tabulka č. 4: Kypr v datech	50
Tabulka č. 5: Lichtenštejnsko v datech	53
Tabulka č. 6: Maďarsko v datech.....	56
Tabulka č. 7: Madeira v datech.....	59
Tabulka č. 8: Malta v datech	62
Tabulka č. 9: Nizozemí v datech.....	65
Tabulka č. 10: Velká Británie v datech.....	69
Tabulka č. 11: Shrnující tabulka vybraných států dle jednotlivých kritérií	71
Graf č. 1: Minimální roční paušální poplatek státu	72
Graf č. 2: Standardní akciový kapitál	72
Graf č. 3: Poplatek za registraci společnosti	73
Graf č. 4: Poplatek za správu společnosti.....	73

Seznam příloh

Příloha č. 1: Zastoupení šesti nejvýznamnějších auditorských firem v evropských daňových rájích (1 s.)

Příloha č. 2: Zastoupení známých bank v evropských daňových rájích (1 s.)

Příloha č. 1: Zastoupení šesti nejvýznamnějších auditorských firem v evropských daňových rájích

Arthur Andersen	Irsko, Jersey, Lucembursko, Nizozemí, Švýcarsko
Coopers&Lybrand	Gibraltar, Irsko, Jersey, Kypr, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Isle of Man, Nizozemí, Švýcarsko
Deloitte&Touche	Gibraltar, Irsko, Jersey, Kypr, Lucembursko, Malta, Nizozemí, Švýcarsko
Ernst&Young	Gibraltar, Guernsey, Irsko, Jersey, Kypr, Lucembursko, Malta, Isle of Man, Monako, Nizozemí, Švýcarsko
KPMG	Gibraltar, Irsko, Lucembursko, Malta, Isle of Man, Nizozemí, Švýcarsko
Price Waterhouse	Guernsey, Irsko, Jersey, Kypr, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Malta, Isle of Man, Nizozemí, Švýcarsko

Zdroj: PETROVIČ, P. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: Akont s.r.o., 1998. S. 33-34.

Příloha č. 2: Zastoupení známých bank v evropských daňových rájích

Bankovní ústav	Offshore centra, kde má daný ústav svou pobočku či dceřinnou společnost
Deutsche Bank	Irsko, Lucembursko, Nizozemí, Švýcarsko
ABN Amro Holdings	Gibraltar, Irsko, Jersey, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Monako, Nizozemí, Švýcarsko
HSBC Holdings	Irsko, Jersey, Kypr, Lucembursko, Isle of Man, Nizozemí, Švýcarsko
Dresdner Bank	Guernsey, Irsko, Jersey, Lucembursko, Monako, Švýcarsko
Société Generale	Irsko, Kypr, Lucembursko, Monako, Nizozemí, Švýcarsko
Chase Manhattan	Irsko, Kypr, Lucembursko, Nizozemí
Union Bank of Switzerland	Jersey, Lucembursko, Monako, Švýcarsko
Commerzbank	Gibraltar, Irsko, Lucembursko, Nizozemí, Švýcarsko
Barclays Bank	Guernsey, Irsko, Jersey, Isle of Man
National Westminster Bank	Guernsey, Jersey
Credit Lyonnais	Lucembursko, Švýcarsko
Banque Paribas	Guernsey, Irsko, Lucembursko, Nizozemí, Švýcarsko
Citibank	Irsko, Lucembursko, Monako, Nizozemí, Švýcarsko
Lloyds	Guernsey, Jersey, Isle of Man
Credit Suisse	Gibraltar, Guernsey, Lucembursko, Monako, Švýcarsko
ING	Lucembursko, Nizozemí, Švýcarsko
Royal Bank of Canada	Guernsey, Jersey, Isle of Man, Švýcarsko
Bankers Trust New York	Irsko, Jersey, Lucembursko, Švýcarsko
Bank of Nova Scotia	Irsko, Jersey
Banque Bruxelles Lambert (BBL)	Irsko, Jersey, Lucembursko, Nizozemí, Švýcarsko
Royal Bank of Scotland	Gibraltar, Guernsey, Jersey, Isle of Man, Švýcarsko

Zdroj: PETROVIČ, P. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Praha: Akont s.r.o., 1998. S. 53-55.